

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

До Новорічних свят!

Серед вихованців
ПТУ шукають
найкращих
знавців обрядів

► СТОР. 9

За листом читача

Били доти,
доки
не написав
боргової
розписки

► СТОР. 12

Діалог

Не
скасують,
а збільшать!

► СТОР. 14

№ 235 (5235)

ВІВТОРОК, 13 ГРУДНЯ 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Законопроект
про ринок землі
доопрацьовуватимуть
разом з аграріями

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин критично оцінює законопроект про ринок землі, але вважає, що прийняття його за основу дасть змогу ввести дискусію щодо нього в конструктивне річище. Про це повідомила прес-секретар Голови Верховної Ради Ольга Чорна.

► СТОР. 2

У НАТО
нас цінують
і чекають

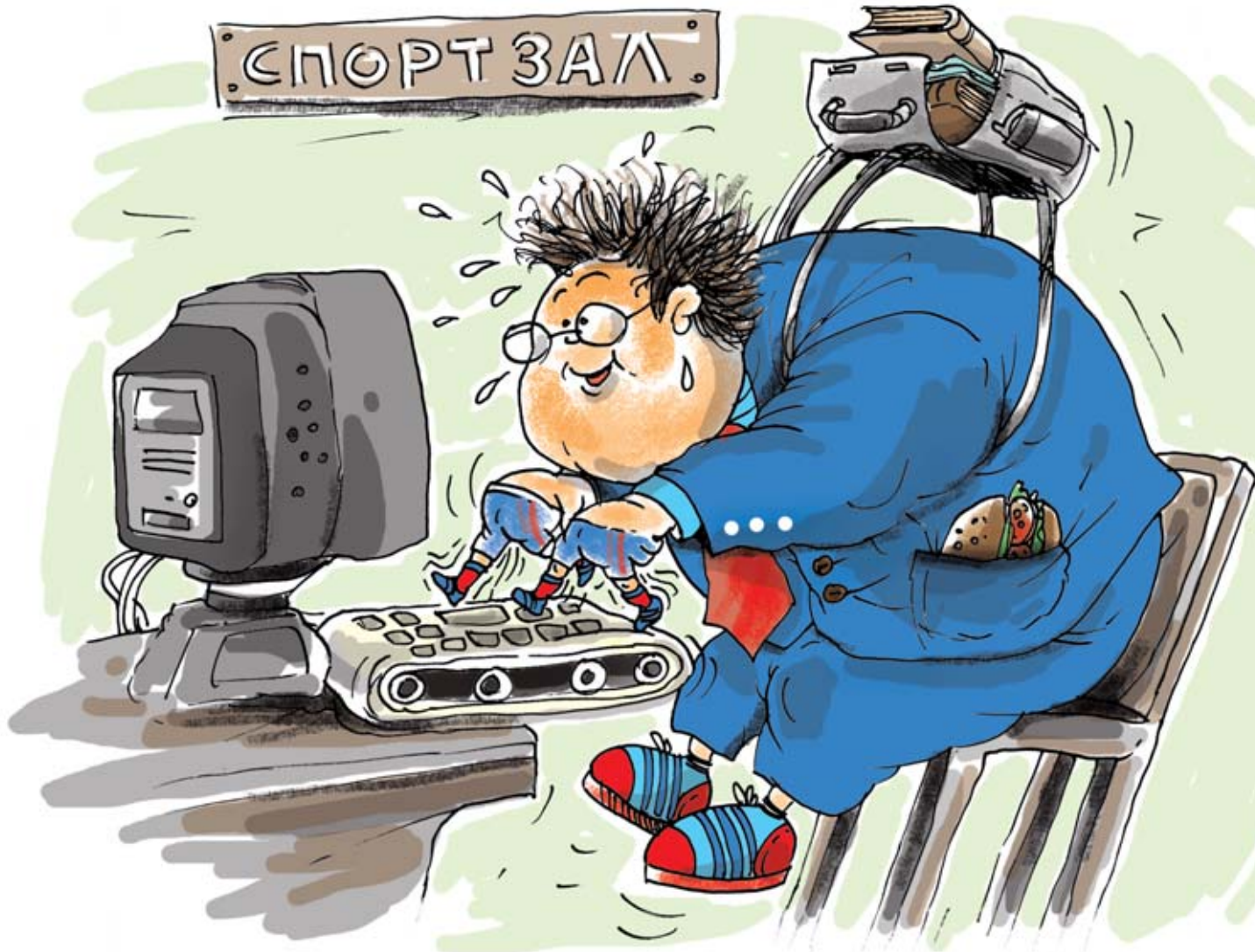
У Північноатлантичному альянсі сподіваються, що Україна буде стратегічним і передбачуваним партнером. Про це сьогодні під час засідання 8-ї Асамблеї Громадської ліги Україна—НАТО заявив керівник відділу з роботи із країнами-партнерами управління громадської дипломатії Штаб-квартири НАТО Мішель Дюре. Він зазначив, що НАТО вірить у цінність партнерства з Україною, і нагадав, що співробітництво триває вже понад 15 років.

За словами М. Дюре, Україна змінюється, і так само змінюється НАТО. Він додав, що Україна заявила про свій європейський вибір, і Альянс його підтримує. Також у НАТО цінують участь України в миротворчих операціях Альянсу, і це дає шанс Україні одночасно мати політичний діалог з НАТО. За його словами, представники різних українських організацій приїжджають до штаб-квартири НАТО, і «це дуже відвертий діалог».

Викладачі
отримали
нові квартири!

Минулих вихідних в Сумах 63 родини справили новосілля у новому дев'ятиповерховому будинку-красені, зведеному будівельниками на замовлення Української академії банківської справи. Тож нинішні Новорічні свята у просторих світлих оселях відзначають сім'ї науковців, викладачів та інших працівників цього навчального закладу. Ключі від нових квартир щасливим новоселам в урочистій обстановці вручив ректор УАБС Анатолій Єпіфанов, повідомляє наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.

Експеримент з посиленням фізичним вихованням

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У київських школах у режимі експерименту обстежують учнів, щоб підібрати їм посилене фізичне навантаження. А роблять це за допомогою кількох нехитрих приладів, комплект яких коштує близько трьох тисяч гривень. Закупити обладнання допомогли компанії-спонсори. Із 2012 року

міська профілактична програма «Ваше здоров'я — у ваших руках» почне поетапно діяти у всіх столичних школах. Ініціаторам залишилося отримати наказ Міністерства охорони здоров'я, щоб почати запроваджувати програму в школах по всій Україні.

► СТОР. 8

ПОДІЇ

Донецькі чорнобильці
припинили
акцію протесту

Голодовку чорнобильців поблизу будівлі головного управління Пенсійного фонду в Донецьку припинено. В неділю ввечері учасники акції заявили про завершення протесту і згорнули намети. Голодовка розпочалася 14 листопада, участь у ній брали від 20 до 50 осіб. Ще кілька сотень осіб із усієї області приїздили щодня, щоб підтримати колег. Тож рішення окружного адміністративного суду, який визнав акцію незаконною, виконано.

Згортання наметів передувала зустріч ліквідаторів із головою обласної державної адміністрації Андрієм Шишацьким, який пообіцяв виділити із обласного бюджету 500 тисяч гривень для розв'язання нагальних проблем чорнобильців. Додатково стільки само виділять міста та

райони, буде задіяно позабюджетні кошти. Керівник області запевнив, що буде надана конкретна допомога тим, хто її потребує. Сторони повірили одна одній на слово, не підписуючи документів.

► СТОР. 8

Масштабна ДТП
на трасі Київ—Одеса

В Одеській області внаслідок ДТП загинули двоє й постраждали 11 осіб. Їх із травмами різних ступенів тяжкості госпіталізовано до лікарень. Як повідомляє прес-служба МНС України, о 13.00 11 грудня в Іванівському районі, на 409-му км автотраси Київ—Одеса, водій легкового автомобіля Volkswagen Caddy, не обравши безпечну дистанцію, скоїв зіткнення з вантажним автомобілем «ГАЗ-53», що рухався попереду. Після зіткнення автомобілі виїхали на смугу зустрічного руху, повернулися та зіштовхнулися з автобусом «Богдан», який їхав за маршрутом «Ширяєве—Одеса».

КОРОТКО

■ Приміщення медичної амбулаторії на вул. Трьохсвятительській повернуто до комунальної власності — КМДА.

■ На Прикарпатті ліквідовано загоряння торфу біля етиленопроводу «Калуш—Західний кордон» (УНІАН).

■ Учора в Криму відбулися державні випробування модернізованого вертольота Мі-24П, повідомляє Урядовий портал.

■ Миколаївська міськрада впровадила систему для електронного голосування «Віче» (Укрінформ).

■ Землетрус силою 4,7 бала стався вчора у центральній частині японського острова Хонсю (Укрінформ).

Підприємства Міненергугілля достроково виконали річний план з вуглевидобутку (УНН)

Через транскордонне співробітництво до європейської інтеграції

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з міністром закордонних справ Угорської Республіки Яношем Мартоні (на знімку).

Зустріч відбулася у рамках офіційного візиту Я. Мартоні до України. Україна та Угорська Республіка підтримуватимуть і розвиватимуть тісну й добросусідську співпрацю в політичній, економічній та гуманітарній сферах, проводять консультації та обмін думками з питань, які становлять спільний інтерес. Крім того, сторони тісно співпрацюють на рівні депутатських груп із міжпарламентських зв'язків

та між різними парламентськими комітетами, особливо щодо питань європейської інтеграції, торгівлі, зовнішньої політики, охорони навколишнього середовища, а також стосовно європейських конвенцій з пи-

тань захисту прав меншин, українського й угорського досвіду забезпечення їх прав. Сторони також сприяють транскордонному та регіональному співробітництву, передусім у Дунайському та Карпатському регіонах. Загалом, є всі підстави стверджувати, що між Україною та Угорщиною склалися добросусідські відносини, які охоплюють практично всі сфери життя.

Зокрема, коли йдеться про співпрацю в гуманітарній сфері, то важливим її аспектом є задоволення прав та потреб української громади в Угорщині та угорської

громади в Україні. Що стосується України, то під час місцевих виборів 2010 року до складу Закарпатської облради обрано 8 громадян України — угорців за походженням, та ще більш як 400 українців угорського походження увійшли до складу інших органів місцевого самоврядування. А в жовтні цього року в Київському національному лінгвістичному університеті відкрито Центр угорської мови і культури, тож сьогодні 21 студент має змогу вивчати мову та культуру сусіднього народу.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Законопроект про ринок землі доопрацьовуватимуть разом з аграріями

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«До цього законопроекту, який надійшов від Кабінету Міністрів, було багато критичних міркувань, у тому числі, в мене. Тому за моєї ініціативи і наполяганням було прийнято рішення про те, щоб істотно допрацювати його і внести вже більш-менш узгоджений проект, зробивши це силами Верховної Ради, представників різного роду аграрних асоціацій та інших громадських утворень», — зазначив В. Литвин.

Після того, як цю роботу буде завершено, вважає він, доопрацьований законопроект треба буде опублікувати, «щоб всі бачили, що пропонується приймати остаточно». За словами керівника українського парламенту, вже нині

існує принципова домовленість, що після суттєвого доопрацювання та прийняття цього документа його введення в дію відбудеться 1 січня 2013 року.

«Так, цей законопроект не є досконалим, до нього є багато питань, він заслуговує на критику, — наголосив керівник українського парламенту. — Але щоб привести цю критику в площину конкретних пропозицій щодо удосконалення документа, Верховна Рада прийняла його за основу в першому читанні». До того ж він звернув увагу на той факт, що на відміну від законопроекту, який пропонувався урядом у 2008 році, в нинішньому документі зафіксовано заборону продажу землі в Україні іноземним громадянам.

Зароблені кошти передавали на потреби онкохворих

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у п'ятницю провів зустріч з учнями молодших класів — переможцями конкурсу малюнків «Моя Батьківщина — найкраща у світі» із Сум.

Цей конкурс започаткував Фонд допомоги онкохворим дітям Сумщини. Талановиті діти, виконавши свої роботи, влаштовували спільно з представниками фонду і батьками мистецькі ярмарки, а зароблені кошти передавали на лікування онкохворих дітей.

Спілкуючись з юними талантами, В. Литвин підкреслив, що головне для них сьогодні — здобувати знання, бо знання — це та основа, яка дозволить їм стати гордістю для батьків, досягти успіхів у подальшій освіті, кар'єрі, у житті.

На запитання щодо улюблених занять Голова Верховної Ради відповів, що найбільше у вільний час любить читати. «Маю багато незвершених планів, невідготовлених власних книг, і прагну це зробити», — сказав він. Згадавши власні шкільні роки, В. Литвин підкреслив, що навчався добре, «бо по-іншому бути не могло», любив історію та інші гуманітарні предмети, дуже любив відвідувати бібліотеку, а школу закінчив із золотою медаллю. Зі щирою повагою В. Литвин згадав свою першу вчительку.

Вихователям-учителям юних талантів керівник парламенту побажав наснаги у їхній подвижницькій праці, висловивши сподівання, що держава належно оцінюватиме зусилля педагогів.

Прес-служба Верховної Ради.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Громадським організаціям обіцяють увімкнути «зелене світло»

У Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Як повідомили у комітеті, за час своєї діяльності робоча група провела шість засідань, опрацювавши більшу частину нормативного матеріалу. Водночас особлива увага приверталася до можливості врахування у тексті Рекомендації державам-членам стосовно правового статусу неурядових організацій у Європі (№ CM/Rec(2007)14, прийнятої Комітетом міністрів Ради Європи 10 жовтня 2007 року.

У ході роботи виникали дискусії навколо таких проблем, як надання юридичним особам можливості засновувати і бути членами громадських організацій, права громадським організаціям діяти на всій території України, комерційної діяльності громадських організацій, питань навколо їх реєстрації тощо. Робоча група запропонувала варіанти розв'язання зазначених проблем.

Робота над законопроектом, зауважили в комітеті, триває. У стислі строки його буде підготовлено для розгляду Верховною Радою України під час поточної сесії.

Вл. інф.

Лікарня стане неприбутковою

Члени Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти підтримали проект закону про внесення змін до статті 157 Податкового кодексу (щодо Національної академії наук).

На черговому засіданні зазначалося, що законопроектом передбачається узгодити правові норми податкового законодавства, зокрема, щодо надання установам і організаціям, які створені Національною академією наук

та повністю утримуються за рахунок державного бюджету, статусу неприбуткових (Будинок учених, лікарня для вчених НАНУ тощо).

На думку парламентаріїв, це сприятиме поліпшенню умов діяльності Академії наук та її підрозділів, а також забезпечить принцип рівності в системі оподаткування діяльності бюджетних установ з різним підпорядкуванням.

Вл. інф.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання інвестицій у вітчизняну економіку

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№13-17, ст. 112) такі зміни:

1) у статті 98: назву доповнити словами «або передачі цілісного майнового комплексу державного чи комунального підприємства в оренду чи концесію»; у пункті 98.2: в абзаці першому слово «його» замінити словами «або цілісний майновий комплекс державного чи комунального підприємства передається в оренду чи концесію»; доповнити підпунктом 98.2.4 такого змісту: «98.2.4. у разі передачі в оренду чи концесію цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства платник податків - орендар чи концесіонер після прийняття цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства в оренду чи концесію набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли у державного або комунального підприємства до передачі цілісного майнового комплексу в оренду чи концесію»; останнє речення пункту 98.3 виключити; пункт 98.9 доповнити словами «а у разі отримання цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства в оренду чи концесію сума перевищення пере-рахується в розпорядження платника податків - орендаря

чи концесіонера згідно з передаточним балансом або актом»; 2) у статті 153: підпункт 153.3.5 пункту 153.3 доповнити підпунктом «д» такого змісту: «д) платником податку, прибутку якого звільнений від оподаткування відповідно до положень цього Кодексу, у розмірі прибутку, звільненого від оподаткування у періоді, за який виплачуються дивіденди»; у пункті 153.7: абзац перший викласти в такій редакції: «153.7. Оподаткування операцій лізингу (оренди), концесії здійснюється в такому порядку»; доповнити абзацом одиннадцятим такого змісту: «Отримання майна в концесію не змінює податкових зобов'язань концесіонера. При цьому концесіонер збільшує суму витрат на суму нарахованого концесійного платежу за наслідками податкового періоду, в якому здійснюється таке нарахування»; 3) пункт 196.1 статті 196 доповнити підпунктом 196.1.15 такого змісту: «196.1.15. оплати орендної плати чи концесійного платежу за договорами відповідно оренди чи концесії цілісного майнового комплексу державного чи комунального підприємства (його структурного підрозділу), якщо орендодавцем чи концесієдавцями за договорами виступають органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, а

платежі відповідно до закону заховуються до Державного бюджету України або місцевого бюджету»; 4) у пункті 8 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення»: в абзаці першому слова «протягом одного року з дня набрання чинності розділом III цього Кодексу» замінити словами «до 31 грудня 2012 року»; доповнити абзацом четвертим такого змісту: «На період дії порядку оподаткування доходів від страхової діяльності, передбаченого цим пунктом, доходи страховика від іншої діяльності, не пов'язаної із страховою діяльністю, а також доходи, одержані страховиком-цедентом у звітному періоді від перестраховиків за договорами перестрахування, зменшені на суму здійснених страховиком-цедентом страхових виплат (страхового відшкодування) у частині (у межах часток), в якій перестраховик несе відповідальність згідно з укладеними із страховиком-цедентом договорами перестрахування, оподатковуються в порядку, строки і за правилами, передбаченими цим Кодексом, за ставкою, визначеною відповідно до пункту 151.1 статті 151 цього Кодексу». 2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2012 року.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 17 листопада 2011 року. № 4057-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 17¹ Закону України «Про електроенергетику» щодо визначення питомої ваги українських товарів у вартості будівництва об'єкта електроенергетики

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до статті 17¹ Закону України «Про електроенергетику» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 1, ст. 1; 2009 р., № 32-33, ст. 496; із змінами, внесеними законами України від 3 червня 2011 року № 3486-VI та від 17 червня 2011 року № 3549-VI) такі зміни: частину дванадцяту викласти у такій редакції: «Зазначений порядок стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії для об'єктів електроенергетики, будівництво яких розпочате після 1 січня 2012 року та введених в експлуатацію до 1 січня 2013 року, застосовується за умови, що питома вага сировини, матеріалів, основних засобів, робіт та послуг українського походження у вартості будівництва відповідного об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, становить не менше 15 відсотків, для об'єктів, будівництво яких розпочате після 1 січня 2012 року та введених в експлуатацію після 1 січня 2013 року, -

не менше 30 відсотків, для об'єктів, будівництво яких розпочате після 1 січня 2012 року та введених в експлуатацію після 1 січня 2014 року, - не менше 50 відсотків. Додатковою умовою застосування зазначеного порядку стимулювання виробництва електроенергії з використанням енергії сонячного випромінювання є використання на об'єктах електроенергетики, введених в експлуатацію після 1 січня 2013 року, сонячних модулів, у вартості виробництва яких питома вага матеріалів та сировини українського походження становить не менше ніж 30 відсотків, а після 1 січня 2014 року - 50 відсотків»; після частини дванадцятої доповнити новою частиною такого змісту: «Порядок визначення питомої ваги сировини, матеріалів, основних засобів, робіт та послуг українського походження у вартості будівництва відповідного об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енер-

гетики. Порядок видачі сертифікатів про походження товарів для підтвердження їх українського походження в цілях цього Закону затверджується Кабінетом Міністрів України». У зв'язку з цим частини тринадцяту - п'ятнадцяту вважати відповідно частинами чотирнадцятою - шістнадцятою.

II. Прикінцеві положення 1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2012 року. 2. Кабінету Міністрів України, Національній комісії регулювання електроенергетики України у місячний термін з дня набрання чинності цим Законом: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 18 листопада 2011 року. № 4065-VI.

Серединна лінія залишається незмінною для народників

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Народна партія відзначає свій ювілей. Учора в Українському домі відбулися урочистості з нагоди 15-ї річниці заснування партії. Голова Народної партії — Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, засновники та ветерани цієї політичної сили, представники регіональних партійних організацій говорили про довгий, непростий, проте насичений напрацюваннями і здобутками шлях партії та окреслили плани на майбутнє.

Володимир Литвин, виступаючи на урочистостях, поставив перед однопартійцями нові завдання: піднести голос Народної партії, чіткіше й упевненіше відстоювати свої позиції. «Період невизначеності, пошуків свого місця, пошуку і знаходження компромісів завершився. Бо такий наш підхід багато в чому розглядають як слабкість, — сказав він. — Повинен звучати твердий голос там, де це потрібно». Водночас народники не відмовляються від ставки на серединну лінію, на передбачуваність і стабільність, уникнення протистоянь, на середній клас і надалі, за словами їх лідера, діятимуть так, щоб уникати крайнощів, не сіяти розбрат, змістити суспільну свідомість із

взаємопоборювання на роботу. Володимир Литвин подякував однопартійцям за те, що упродовж 15 років разом із народом творили і багато в чому тримали на собі країну, утримуючись від радикалізму. «Бо крайнощі, можливо, і створюють прорив, але серединна лінія дає змогу рухатися без конфліктів і збурень, зберегти за будь-яких обставин передбачуваність і стабільність», — переконаний В. Литвин. За 15 років Народна партія пройшла непростий шлях. Були і перемоги, і падіння, і нові звершення. У грудні 1996 року група народних депутатів України та Всеукраїнська рада колективних господарств ініціювали об'єднання в політичну силу всіх, кому бу-

ла небайдужа доля українського села. Так народилася Аграрна партія, яка поставила собі за мету всебічне сприяння та участь у виробленні державної економічної політики, створення умов для зростання аграрного виробництва, поліпшення добробуту людей. У червні 2002 року 16 депутатів від Аграрної партії сформували в парламенті фракцію «Аграрники України». Один із засновників партії народний депутат України Катерина Ващук пригадала, як поступово політична сила переростала галузевий рівень і вийшла на всеукраїнський масштаб. І як загальнонародна спрямованість партії чітко зорієнтувалася після обрання в 2004 році лідером Голови Верховної Ради Володимира Литвина, відколи назву партії було змінено на Народна. У лютому 2005 році на VII позачерговому з'їзді партії у прийняттю Маніфесту Національного Єднання партія чітко окреслила свою роль у політичному житті країни як об'єднавчої сили. До фракції у Верховній Раді в 2005 році ввійшли 41 народний обранець, у 2006 році на виборах до місцевих рад було обрано понад 25 тисяч депутатів-народників. Через низку об'єктивних та суб'єктивних причин Народна партія не прой-

ФАКТ

Упродовж 1996—2011 років народні депутати України, обрані від Аграрної, а згодом Народної партії, внесли до парламенту майже 1000 законопроектів, із них 300 було прийнято в цілому. Левову частку їх становлять законопроекти, які стосуються питань розвитку села, АПК, територій, простих людей. Земельний кодекс, закони про пріоритетний розвиток села, про оподаткування в сільському господарстві, про плату за землю, про розвиток рослинництва, тваринництва та інші заклали фундамент земельного законодавства.

шла до парламенту в 2006 році, але вже в наступному, 2007, році на позачергових виборах народники повернулися до парламенту і нині мають власну фракцію у 20 багнетів. Очолює фракцію Народної партії у Верховній Раді Ігор Шаров, який також стояв біля витоків її становлення. В умовах політичного протистояння, яке доводилося переживати нашій державі, народники обрали непросту позицію — стояти над сутичкою, над конфліктом, щоб зняти напруження і привести ситуацію у країні в рамки правового поля. Саме таку амбітну місію взяла на себе Народна партія і дотримується її й донині.

Хоча сьогодні перед державою, а отже, і перед партіями, на думку В. Литвина, постали нові виклики та завдання. А

знаходити компроміс стає дедалі складніше. «Ураховуючи той надзвичайно складний, але відповідальний період, який переживає країна, а також невизначеність і розломи, які переживає світ, потрібно величезне мистецтво, щоб виробити той компроміс, який дасть нам змогу вберегти країну», — підкреслив В. Литвин. Він категорично висловився проти будь-яких закликів деяких політиків віддати частину території України.

На думку В. Литвина, уміння творити і будувати потрібно нав'язати сьогодні в Україні. Бо лише це дасть змогу говорити про передбачуване майбутнє для України і наших дітей. «Потрібно налаштуватися на роботу, країна повинна почати працювати, а не займатися перерозподілом того, що є, в тому числі й при-

ватної власності, — наголосив Голова Верховної Ради. — Це вимагає налаштуватися на складний і тривалий перехідний період і рухатися своїм шляхом, озброїтися терпінням. Країні потрібно як мінімум п'ять—десять років не лише заспокоєння, а й напруженої роботи, інакше ми безнадійно відстанемо від світу. Нам треба бігти, щоб не запізнитися, але знати куди і для чого, за що. Треба вирівняти країну й вивести її на стабільний поступ».

Після урочистостей журналісти поцікавилися у В. Литвина, чи піде Народна партія на наступні парламентські вибори самостійно, чи можливо її об'єднання, зокрема, з Партією регіонів. На це В. Литвин відповів, що Народна партія братиме участь у виборах і робитиме акцент на мажоритарних округах. А про співпрацю з Партією регіонів свідчить сам факт одностайного голосування фракції народників за законопроекти, які пропонує влада. «Треба працювати, у процесі дискусії виробляти рішення, доволі непрості, але без яких не обійдемося», — підкреслив він. Характеризуючи бюджетний процес, глава парламенту сказав, що із здивуванням прочитав, що Прем'єр-міністр дав команду готувати бюджет «за жорстким сценарієм» із ціною 400 доларів за російський газ. «А як же рішення Верховної Ради, яка прийняла в першому читанні бюджет і висловила свої пропозиції та зауваження, які має опрацювати Кабінет Міністрів? Сподіваюся, — зазначив В. Литвин, — що у нас буде більше діалогу, щоб не отримали сюрприз у вигляді зовсім зміненого варіанта державного бюджету. Нам аж ніяк не потрібні додаткові стимули для збурення ситуації у Верховній Раді. Робота складна, відповідальна, потрібно, щоб разом працювали і Кабмін, і Верховна Рада».

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Зліва направо: на передньому плані Катерина Ващук, Ігор Шаров, Олег Зарубінський.

Чи можна розглядати кримінальну справу за межами будинку правосуддя?

Бажано, звичайно, розглядати справу в приміщенні суду в комфортних умовах з забезпеченням усіх стандартів правосуддя. Але, перефразовуючи Козьму Пруткова, життя — не фонтан, його корком не закриєш. Бувають ситуації, коли неможливо розглядати справи в приміщенні суду. Коли підірвали приміщення суду Дарницького району міста Києва, ніхто не заперечував проти того, щоб судді розглядали справи де прийдеться.

Інколи приміщення судів потерпають від стихійних лих, ремонтуються тощо. Часто банально в приміщенні суду не вистає місця для розгляду всіх справ або для розгляду справи з великою кількістю учасників процесу. Але в такому випадку правосуддя не може чекати. Закон не каже, що строки розгляду справ у таких ситуаціях можна продовжувати на місяці

і роки. Кримінально-процесуальним законом не передбачено, що за таких обставин можна розглядати справи за межами судових приміщень, але і заборони на цей предмет в ньому немає. Взагалі, закон не регулює питання конкретного місця судового засідання. І міжнародні норми не кажуть, що справа має розглядатися лише у визначених місцях. Головне — забезпечити всі встановлені законом стандарти правосуддя, а де розглядати справу, то справа суду. І тому місце розгляду справи визначається судом за обставинами. Що стосується слідчого ізолятора? То це теж не новина і не ексклюзив. За повідомленням Державної пенітенціарної служби України, тільки протягом минулого та поточного років в слідчих ізоляторах проведено понад 270 судових засідань. Інколи обвинува-

чені або підсудні за станом здоров'я не транспортабельні, але за висновком судових медиків можуть брати участь в судових засіданнях. Тоді такі справи розглядаються саме в слідчих ізоляторах, бо закон не дозволяє тримати особу під вартою понад встановлені законом строки без санкції суду, або випускати з-під варти, наприклад, вбивцю, лише тому, що він захворів. Окремі справи розглядаються в слідчих ізоляторах, виходячи із необхідності забезпечення безпеки обвинуваченого чи підсудного, наприклад, якби свого часу справу підсудного Курочкіна розглядали не в приміщенні суду, а в слідчому ізоляторі, він не був би вбитий кілером. Взагалі, треба знати, що в багатьох країнах світу, в тому числі розвинутої демократії, уже давно затриманих поліцією обвинувачених для дачі судової санкції

на взяття під варту в суд не возять, бо це і дорого, і небезпечно. Місце роботи для суддів, які розглядають такі справи, саме в слідчих ізоляторах. Окремі країни в цьому питанні пішли ще далі. Вони на місце затримання особи посилають спеціальний транспортний засіб, обладнаний під залу судових засідань, де є столи для судді, секретаря, прокурора, адвоката, затриманого та потерпілого. Справу розглядають, як то кажуть, по гарячих слідах, і рішення виносяться тут же. І ніхто не заявляє, що такі судові процеси — не гуманні або протизаконні тільки тому, що там немає народних депутатів, засобів масової інформації та публіки. Бо вони не є обов'язковим атрибутом судових процесів. Судовий процес не спектакль, який проводити без публіки немає сенсу. Судові процеси проводяться з урахуванням реалій

сьогоднішнього життя людського, звичайно, з урахуванням необхідності забезпечення рівності, змагальності, відкритості та гласності судових процесів. Крім багатьох інших плюсів, досягається матеріальна і процесуальна економія. Слід сказати, що в світі дедалі більше розвивається так зване дистанційне правосуддя, при якому підсудний може перебувати перед телекамерами в камері слідчого ізолятора, а судді, прокурори та захисники — за тисячі кілометрів за телекамерами в приміщенні суду. На жаль, в Україні вміють і люблять багато кричати, але переймати світовий досвід не поспішають.

Володимир МАЛЯРЕНКО, голова Верховного Суду України 2002—2006 рр., доктор юридичних наук, професор, ректор Національної школи суддів України.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів: народного депутата України Герасимчука В. В.: Коваленка Віталія Анатолійовича (номер посвідчення 447/28); народного депутата України Грицака В. М.: Прокопова Костянтина Анатолійовича (номер посвідчення 98/40); народного депутата України Денковича І. В.: Боровинського Віктора Володимировича (номер посвідчення 289/52); народного депутата України Москаля Г. Г.: Славного Андрія Володимировича (номер посвідчення 372/05); народного депутата України Олійника С. В.: Дарвая Ярослава Ігоровича (номер посвідчення 261/35); народного депутата України Прокопчука Ю. В.: Миронока Василя Миколайовича (номер посвідчення 314/25); народного депутата України Тедесва Е. С.: Будзович Мар'яни Михайлівни (номер посвідчення 131/06); народного депутата України Тищенко О. І.: Прокопенко Олени Володимирівни (номер посвідчення 481/12).

Управління кадрів.

Бідне ще вчора селище немає проблем з грошима

САМОВРЯДУВАННЯ

Селище Козацьке в Бериславському районі Херсонщини прогрімлю на всю Україну неймовірною кількістю підпільних цехів з виготовлення фальшивого коньяку та горілки: їх «продукцією» ще нещодавно були буквально завалені всі придорожні ринки й магазини. А ще — такою само неймовірною завзятістю фабрикантів сурогатного спиртного, котрих від кримінального бізнесу не могли віднайти ні штрафи, ні суди. Сторонні тільки дивувалися, а от для місцевих це було звичайним явищем: просто донедавна заробити на життя іншим способом тут було майже неможливо. І вибір у них був невеликий: браконьєрський лов риби у Дніпрі і його притоках, відкриття вдома нелегального цеху з розливання хмільного, або від'їзд на шабашку якщо не в сусідню область, то взагалі за кордон. Однак схоже, що зараз для Козацького всетакі замахерхтіло світло в кінці тунелю.

Козацьке — унікальний для степової Херсонщини населений пункт, де орних земель практично немає. Розташований він на схилах над Дніпром, де пшениці не посієш. За радянських часів селище існувало в основному за рахунок чотирьох «гігантів індустрії» районного значення: асфальтобетонного заводу, райсільгоспхімії, ремонтно-транспортного підприємства та бази «Сільгоспкомплект». Але останнім часом всі вони або закрилися, або й зовсім були розтягнуті по цеглинці, після чого Козацьке й зайнялося тіньовим підприємництвом. Звичайно, чотирьом сот-

Селищний голова Козацького Андрій Чирко.

ням місцевих безробітних (кожному п'ятому працездатному жителю селища) якось вдавалося викручуватися, та тільки виживанню соціальної інфраструктури це ніяк не допомагало. Як результат, «посипалися» дороги, система водопроводу й каналізації, ні за що стало опалювати дитячий садок, ремонтувати школу й Будинок культури.

Після декількох років животіння на жалюгідні бюджетні дотації із центру більшість у Козацькому зметикувало, що якщо ти собі не допоможеш, то не допоможе ніхто. Настав час збирати каміння, а не розкидати його. І от

Руїни асфальтобетонного заводу в Козацькому — будмайданчик для майбутнього зернового терміналу.

люди вибрали нову величезну раду, нового голову Андрія Чирко, і орган самоврядування перш за все відкрив зелене світло малому бізнесу.

Судить самі: сьогодні тут на 4 060 жителів — шістнадцять магазинів, сім кафе, молодіжний дискотека, перукарня, будуються відразу два сучасні готелі. Такою насиченістю інфраструктури не кожний райцентр на Херсонщині може похвалитися. Крім того, щомісячні надходження від оренди землі (яка, нагадаємо, не може використовуватися для потреб сільського господарства) від підприємців дають селищному бюджету солідну щомісячну прибавку в 260 тисяч гривень!

Підключилася й влада Бериславського району: оскільки землі, що не має сільськогосподарського значення, тут з надлишком, інформацію

ФАКТ

Тяганина з оформленням дозвільних папірців, зволікання з винесенням на сесію питань про передачу в оренду землі або нерухомості в Козацькому рішуче вийшла з моди. Ніхто не вимагає хабарів за сприяння або просто за підпис, ніхто не створює черг перед кабінетами — це відразу ж підняло рівень ділової активності в окремо взятому селищі, що раніше «удовольнялося» торгівлею сурогатами та браконьєрськими умовами.

про земельні ділянки, що гуляють, зібрали й надали до неї відкритий доступ, виклавши на сайт райдержадміністрації. Це спрацювало: недобудовану причальну «стінку» колишнього асфальтобетонного заводу в Козацькому уподобала велика українська компанія. Вона й викупила раніше приватизовані іншими підприємцями руїни для зведення на їхньому місці зернового терміналу ємністю 75 тисяч тонн. Перше, що

зробили нові господарі, — прийшли в селищну раду і попросили продати їм землю під об'єктом, сплативши за 6,3 гектара 2,8 мільйона гривень. Тож тепер у вчора ще бідного Козацького немає проблем ні з грошима, ні з тим, як їх витратити — гіркий досвід виживання добре навчив селищних керівників і рахувати їх, і витратити.

— Колись всі доходи селищного бюджету не перевищували двох

мільйонів гривень у рік. Після продажу ділянки під зерновий термінал громада одержала набагато більше за цю суму. Цей капітал ми, будьте впевнені, розбазарювати не збираємося: вже склали цілу інвестиційну програму. Майже півтора мільйона піде на реконструкцію очисних споруд, які колись закладалися переважно для знезаражування промислових стоків, і трьох насосних станцій каналізації. Інше вкладаємо в монтаж нової системи опалення нашого Будинку культури й дитсадку на 160 місць і розібраємо на пустирі новий парк замість того, що земляки нишком вирубали на дрова у важкі роки. Загалом, настав час зробити все, щоб Козацьке знову було привабливим для бізнесу й затишним для жителів, — підсумовує селищний голова Андрій Чирко.

Зерновий термінал у Козацькому повинен бути уведений в експлуатацію вже наприкінці весни 2012 року. І селище цьому дружно радіє: додасться 70 робочих місць, а скарбниця та Пенсійний фонд одержать ще два мільйони обов'язкових відрахувань щорічно. Заради впевненості в завтрашньому дні можна потерпіти неминучі незручності, пов'язані з розгортанням будівництва на березі малої річки Козак, і вантажівки, що роз'їжджають тихими колись вулицями. Однак для реалій херсонської глибинки приклад такого співробітництва громади та бізнесу — скоріше виняток, ніж правило. Скажімо, у сусідньому з Козацьким селі Тягинці кілька підприємців вирішили взяти в оренду 20 гектарів землі біля Дніпра. І відразу збирається сходка, що виносить категоричне рішення: землю «сторонній» не давати, тому що «самим потрібна». А без інвестицій і робочих місць як-небудь перебіємося. Словом, все у кращих національних традиціях — сам не з'їм, так хоч понадкусую.

Фото Сергія ЯНОВСЬКОГО.

Ні газу, ні справедливості

Походом на Херсонську облдержадміністрацію збираються йти жителі відразу шести сіл Цюрупинського району області з населенням близько півтора десятка тисяч чоловік — Раденська, Костогризівка, Великі Копані, Поди, Пролетарка та Добросілля. Люди хочуть поставити вимогу чиновникам не тільки виконання взятих ними ж на себе соціальних зобов'язань, а й елементарної справедливості.

Ще 2007 року тодішні керівництво Цюрупинської райради та Херсонської ОДА голосно заявили про свої наміри підняти до згаданих сіл газ. Для населених пунктів у степу це було порятунком, тому селяни сприйняли обіцянки можновладців з великим ентузіазмом.

У Раденську для прискорення робіт люди самі створили кооператив «Раденськгаз», і більше чотирьохсот родин внесли в його касу від 5,8 до 8,8 тисячі гривень. У сумі вони зібрали 2,4 мільйона гривень та ще 3,8 мільйона у складчину додали з бюджетів сільських рад.

На ці гроші між населеними пунктами встигли прокласти дев'ять кілометрів трубопроводів середнього тиску — залишилося лише підняти ще 470 метрів труби для закінчення двох гілок. У свою чергу, з обласного бюджету асигнували двісті тисяч гривень на виготовлення технічної документації, а управління капітального будівництва облдержадміністрації підшукало фірму-підрядника для під'єднання до магістрального газопроводу високого тиску Херсон—Керч. Фірма навіть встигла урізатися у цей трубопровід, прокласти сімдесят метрів нової труби й під'єднати так званий продувальний вузол для коректування тиску в мережах. Але тут в Україні знову змінилася влада, потім помінялося

керівництво облдержадміністрації, і гроші в бюджеті на продовження робіт раптово скінчилися.

Тодішні начальники з обласного УКБа зробили хитрий «виверт вухами»: 3 березня 2009 року передали недобудований газопровід на баланс громади села Раденська і благополучно відзвітувалися про відсутність об'єктів незавершеного будівництва. Гроші на продовження робіт відшукалися тільки в лютому 2011-го і то лише за допомогою НАК «Нафтогаз України». Але оскільки змінився підрядник і замовник, обласна державна адміністрація знову зажадала передати об'єкт на баланс управління капбудівництва Херсонської ОДА і от уже понад півроку пояснює відсутність акту прийому передачі неможливість продовження будівництва газопроводу. А через це жителі шести сіл Цюрупинського району зиму знову зустрінуть без блакитного палива, що подається

по мережах, користуючись значно дорожчим балонним газом.

Здавалося б, скласти новий акт прийняття-передачі труби нескладно — за день впораєшся. Однак як тільки селяни нагадали новому керівництву УКБа про те, що будівництво газопроводу, відповідно до постанови Кабміну, велоса на компенсаційній основі, із зобов'язанням влади погасити затрати громадян на його прокладання, так і почалася бюрократична чехарда.

Чиновники всіяко ухиляються від підписання нещасливого акта, а у відповідь на запити жителів відповідають, що розморожування соціально значимого будівництва відкладається через його відсутність, фактично перекладаючи вину на сільське самоврядування.

— У Раденську та інших селах уже відбуваються сходки жителів, на яких виведені з терпіння люди ставлять питання ребром — або повертайте гроші, які ми дали на газопровід, або дайте нам газ. Облдержадміністрація робить нас заручниками власної бездіяльності, перекладаючи провину з хворої голови на здорову і ганьблячи в очах наших виборців. Терпіти таке знущання далі вже неможливо, — обурений сільський голова Раденська Петро Василенко.

— Члени кооперативу вже починають поглядати косо, і по селах ідуть погослоки — чи не через те затримується введення газопроводу в експлуатацію, що правління гроші привласнило? Адже людям не доведеш, що я вже півтора року працюю без зарплати — на громадських засадах, — журиться голова кооперативу «Раденськгаз» Микола Пономаренко.

— Нам незрозуміло, чому в управлінні капітального будівництва та керівництві Херсонської облдержадміністрації відмовляються оформити бюджетну заявку на компенсацію затрат членів кооперативу. Адже гроші від скарбниці ми

не по кишенях маємо намір розіпхати, а наравити їх на розведення газопроводу по вулицях. На ці кошти можна було вже півсела газифікувати!

Нещодавно Рада громадськості Раденської сільської ради в котрій вже раз спрямувала в «Білий дім» лист зі скаргою на тяганину з розморожуванням будівництва газопроводу. І одержала від заступника голови Херсонської ОДА Анатолія Хоменка відповідь, немов скопійовану з попередніх відписок: для продовження робіт Раденській сільраді необхідно «здійснити передачу функцій замовника, проектно-кошторисної документації й недобудованих об'єктів управлінню капітального будівництва обласної державної адміністрації у встановленому законодавством порядку» (*цитата*).

Про компенсації селянам, що проклали за свої кривні дев'ять кілометрів трубопроводу середнього тиску між рідними селами і що п'ятий рік чекають, коли в їхніх плитах і опалювальних котлах загориться блакитний вогник, у відповіді від чиновника знову — жодно-го слова.

Від низького попиту — до великого клопоту

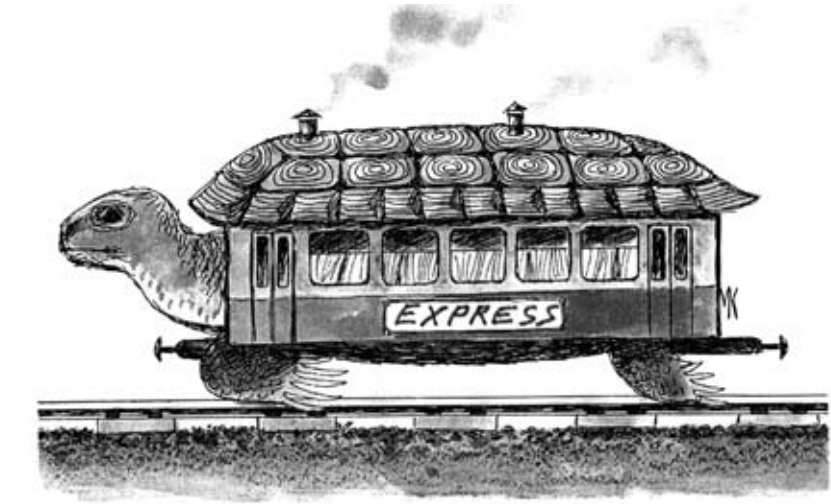
БАЛАНС ТИЖНЯ

* Споживча інфляція у листопаді становила 0,1 відсотка (Держстат) — про сюрприз року.
* Законодавці збільшили ресурс місцевих бюджетів на 800,8 мільйона гривень — про гіркий пряник.
* Укрзалізниця має намір просити уряд переглянути тарифи на пасажирські перевезення — про зворотний бік медалі.

До такої міри низький рівень зростання споживчої інфляції у листопаді — це, поза всяким сумнівом, приємний сюрприз для громадян і несподіваний — для уряду. Нагадаю, він закладав у бюджет середньорічний показник інфляції у 8,9 відсотка, тоді як за підсумками 12 місяців маємо лише 5,2. Офіційно споживчі ціни не зростають уже впродовж п'яти останніх місяців, а така мізерна корекція, як у листопаді, спостерігалася за останнє десятиріччя лише торік, коли посилили тиск на ціноутворення.

Якщо поглянути на динаміку продовольчих цін у листопаді, то все нібито логічно. Різке подорожчання яєць (на 12,7 відсотка), молока (4,1 відсотка), сиру (2,5 відсотка) нівелювало зниження цін на м'ясо, фрукти та овочі, цукор. Роздрібні ціни на м'ясо вочевидь знизилися під впливом літньої динаміки гуртових цін. Традиційне о цій порі подорожчання фруктів та овочів затримали по суті рекордний урожай і тепла погода. Але це неприємний сюрприз для сільгоспвиробників, оскільки низькі ціни, скажімо, на фрукти та овочі, вже обвалили обсяги експортних продажів, на що скаржаться «консерватори». Здебільшого тому, що традиційні ринки збу-ту, передусім у Росії,

не потребують імпор-тних надходжень че-рез не менш пристой-ний урожай і помірні ціни на плодоовочеву

продукцію. Факт, що розчарує, приміром, — виручка від експор-ту помідорів на росій-ський ринок. Неспри-ятлива для торгівлі ситуація утримує «консерваторів» від закупівлі продукції у фермерів за більш ви-сокими цінами. Тож дуже ймовірно, що вони не покриють своїх витрат на виро-щення рекордних вро-жаїв, а той, хто інвес-тував у овочесховища, нескоро компенсує свої видатки.

Не дивує і слабка (в межах статистичної похибки) динаміка зростання цін на по-бутові товари, одяг та взуття, що обумовле-но вкрай низьким платоспроможним по-питом і прагненням споживачів до еко-номного витрачання

коштів. А от знижен-ня (на 0,1 відсотка) тарифів на житлово-комунальні послуги дещо спантеличує. По-перше, жодна з послуг не подешевша-ла — ані квартплата, ані подача гарячої во-ди. По-друге, левову частку в собівартості комунальних послуг забирає природний газ, про високу вар-тість якого у владі не говорить лише той, хто мовчить. Неясно, куди вивітрився по-

тям-інвалідам, не менше — й на заробіт-ну платню працівни-кам бюджетної сфери. Знову «перелопачува-ли» доходи та видатки бюджету, аби уникну-ти зростання заборго-ваності, але це — гір-кий пряник. Такі гро-шові перепасування дотацій на місця за кілька тижнів до кін-ця бюджетного року не гарантують, що на-лежне дійде до адреса-та своєчасно. І, звіс-но, викликає неабия-

звітного тижня від-значило своє профе-сійне свято, у тому числі. В такий спосіб фактично знижували платоспроможний споживчий попит на ринку. Тоді як ефек-тивно вважається та система державного управління, яка сти-мулює, а не пригнічує споживчий попит. За такого перебігу бюд-жетного процесу, ко-ли під твоїми вікнами голодують чорнобиль-ці, про позитиви соці-ального забезпечення краще не розводитися — не повірять. Скасу-вавши старий алго-ритм розподілу суб-венцій і трансфертів, влада не створила но-вий. Чинна система управління має спри-яти піднесенню спо-живчого попиту, а не стримувати його.

До чого це призво-дить, проілюстру-вав разом з іншими глава Укрзалізниця Во-лодимир Козак. Деякі місцеві адміністрації мають борг перед його відомством за переве-зення пільгових кате-горій пасажирів по 30 і більше мільйонів гри-вень. За попередніми підрахунками заліз-ничників, вони закри-ють рік зі збитками від пасажирських і при-ських перевезень у 6 мільярдів гривень. То-му вже зараз порушу-ють перед урядом пи-тання про перегляд за-лізничних тарифів, які не рівня російським. В уряді назвуть це не зростанням тарифів, а природним вирівню-ванням у контексті кризових явищ за ме-жами країни, або якось інакше, але на пропозицію приста-нуть. А там, дивись, знову почнуть дорож-чати цукор та овочі... Тож одержимо зворот-ний сюрприз — інфля-ційний.

Сергій ВЛАД.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

тенціал гуртових цін першого півріччя, як-що він не зачепив роздрібний ринок. Уже на Різдво спо-живчий попит активі-зується за рахунок пе-редноворічних виплат, заощаджень і спожив-чих позик, ставки за якими почали зроста-ти вже з листопада. Але це жодним чином не вплине на загальну тенденцію року — низьку платоспро-можність населення, зумовлену адміністративними та фіскаль-ними обмеженнями.

За місяць до кален-дарного фінішу ро-ку забили на сполох місцеві органи влади, їм забракло близько 800 мільйонів гривень на виплати соціальної допомоги малозабез-печеним сім'ям, оди-ночним матерям та ді-

кий подив, як так можна прорахуватися! Тим паче, що Мініс-терство фінансів ще недавно запевняло, що місцеві бюджети перевиконали план із мобілізації доходів за 11 місяців! (Нагадаю, зірвали його лише За-карпатська, Львівська, Чернівецька, Черні-гівська області та Ки-їв). На такому тлі зая-ви про зростання нас-тупного року розмірів соціальної допомоги не сприймаються сві-домістю громадян.

Економити на ви-датках регіонів уряд почав задовго до ли-стопада — не доплачу-вали й бюджетникам, й пільговикам, і державним службовцям органів місцевої вла-ди, представникТочка зренняям місцевого самоврядування, яке

ВІСТІ З ТЕРНОПІЛЬЩИНИ

Подарунки шведських ровесників

У Тернополі понад 600 дітей із будинків-ін-тернатів, будинків сімейного типу, а також при-йомних і малозабезпечених сімей, половина з яких — з обмеженими фізичними можливостя-ми, взяли участь у фестивалі дитячої творчості «Повір у себе». Діти продемонстрували роботи в різних жанрах: малюнки, вишивки, вироби з бі-серу та дерева, різноманітні плетіння. Всі учас-ники отримали презенти: солодощі, іграшки, канцелярське приладдя.

Подарунки зібрали тернопільським дітям їхні шведські ровесники. Етнічна українка заснувала у Швеції благодійну організацію «Допомога Південної Скони Україні» і вже чотири роки до-помагає нашим дітям. Учасників фестивалю супроводжували волонтери, їх розважали казко-ві герої. А Тернопільський національний еко-номічний університет не лише надав актову залу для творчого конкурсу, а й організував концерт для його учасників: перед дітьми виступили сту-дентські колективи художньої самодіяльності.

Кір прийшов раніше, ніж чекали

На Тернопільщині у листопаді зареєстрували 19 випадків захворювання на кір, з них 17 — се-ред дітей. Медики вважають, що хворобу «завез-ли» з Івано-Франківської і Львівської областей, адже сімнадцять випадків кору зафіксовано в Бережанському та Підгаєцькому районах, що межують із згаданими областями, і лише два — в Тернопільському. Наступ кору очікували в наступному році (спалахи хвороби повторюють-ся з періодичністю у два-три роки), але почався він раніше.

На жаль, вакцин проти кору, як і торік, бра-кує. Нині область забезпечена ними менше як наполовину.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ФОТОФАКТ

У Чернігові відбулася наукова конференція, присвячена 360-річчю від дня народження святителя Іоанна Максимовича, митрополита Тобольського і всього Сибіру. В її роботі взяли участь історики, мистецтвознавці, релігійні діячі з Києва, Ніжина, обласного центру.

На знімку: виступає директор Інституту історії, етнології та правоз-навства ім. О. Лазаревського Чернігівського національного педаго-гічного університету ім. Т. Шевченка Олександр Коваленко.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Як слово наше відізветься

Минулий тиждень був до-волі спокійним. Хоча у вівто-рок опозиція і заблокувала роботу парламенту, наступні дні народні обранці попрацю-вали досить продуктивно. На-віть прийняли в першому чи-танні закон про ринок землі.

А тим часом у лавах фрак-ції «БЮТ-«Батьківщина» прой-шла зміна керівництва. За-мість поміркованого Івана Ки-риленка бютівці обрали ліде-ром фракції народного депу-тата Андрія Кожем'якіна, яко-го дехто з політологів вважає «яструбом».

Прийчини такої рокировки називають різні, хоча сам Іван Кириленко стверджує, що він давно домовився з Юлією Ти-мошенко, що покине пост ке-рівника фракції для того, щоб зосередитися на роботі в центральному штабі у зв'язку з майбутніми виборами. На-томість у ЗМІ просочилася ін-формація про те, що це рі-шення спричинене брифінгом Івана Кириленка, на якому той заявив, що опозиція гото-ва підтримати будь-які зако-нопроекти, в тому числі й про ринок землі, підготовлені правлячою більшістю в обмін на скасування вироку Юлії Тимошенко. От тоді, мовляв, йому і запропонували поклас-ти на стіл заяву.

А Юлію Тимошенко суд уд-руге взяв під варту на час розслідування кримінальної справи щодо діяльності на га-зовому ринку країни корпора-ції «Єдині енергетичні систе-ми України», яку вона свого часу очолювала і яка користу-валася підтримкою тодішньо-го прем'єра Павла Лазарен-ка, котрий нині відбуває пока-рання у Сполучених Штатах Америки за відмивання кош-тів.

Проте стан здоров'я Юлії Тимошенко викликає занепо-коєння не тільки її адвокатів. Уповноважений Верховної Ра-ди з прав людини Ніна Карпа-чова заявила минулого тижня, що зміни в стані здоров'я Юлії Тимошенко помітні на-віть неозброєним оком.

Складається враження, що экс-прем'єра дехто прагне перетворити на великомуче-ницю, яка потерпає від прав-лячого режиму. Хоч як дивно, але передусім це вигідно опозиціонерам, котрі ніяк не можуть змиритися з тим, що вони втратили владне корито, і прагнуть до нього поверну-тися, навіть ціною здоров'я, а, може, й життя свого ліде-ра. Водночас дивує і незграб-на реакція нинішньої влади, яка своєю жорсткою позиці-єю, навіть попри реакцію ке-рівників країн Європейського союзу, підіграє опозиціоне-рам. Напевне, главі держави є над чим замислитися щодо свого найближчого оточення.

А наприкінці тижня розго-рівся скандал у газеті «Сегод-ня», яка входить до складу корпорації СКМ, що нібито належить найбагатшій людині країни Рінату Ахметову. Ко-лектив повстав проти гене-рального директора видання Олени Громницької, яку звинуватили у впровадженні в газеті цензури, а також у втручанні в роботу редакції. І оголосив передстрайкову си-туацію. Після початку розслі-дування звинувачень, висуну-тих проти неї, Громницьку відсторонили від роботи. А згодом — і головного редак-тора газети Ігоря Гужву, яко-го, у свою чергу, звинуватила Олена Громницька.

У цій ситуації, безперечно, ставати на чийсь бік не мож-на. Тим більше, що власники й ініціювали службове розслі-дування. Однак кожен із нас при написанні своєї статті завжди повинен пам'ятати про те, як слово наше відіз-веться. І не зловживати мож-ливостями впливу на громад-ську думку, особливо у складні періоди життя країни. Власне, поточний тиждень, напевне, окреслить нові проблеми, які можуть стати детонатором суспільних нас-троїв у майбутньому році.

Володимир КОРОЛЮК.

У Києві відбулася офіційна церемонія нагородження лауреатів XIII Всеукраїнського рейтингу «Книжка року'2011». Бронзовим призером у номінації «Візитівка» став словник відомого ужгородського вченого-філолога, професора Павла Чучки «Слов'янські особові імена українців», *повідомляє наш власкор Василь НИТКА*

Міністр закордонних справ Польщі Радослав СІКОРСЬКИЙ *в інтерв'ю «Газети Виборчій»* розповів, що сьогодні, у річницю впровадження воєнного стану, планує відвідати Москву, щоб підписати угоду про малий прикордонний рух із Російською Федерацією

Чому перед Різдвом у Варшаві з'явилися танки

Сьогодні в Польщі згадують 30-ту річницю воєнного стану. Зранку 13 грудня 1981 року поляки прокинулися в іншій державі, ніж у тій, в якій вони лягали спати. Розвиток руху «Солідарність», страйки на заводах, виступи інтелігенції — усе призупинилося одним указом — «Про запровадження в країні воєнного стану», який оголосили вранці по радіо.

Нашим співвітчизникам, особливо молодим, важко порівняти польський воєнний стан із чимось в українській новітній історії. Хіба що зі спробою усунення від влади президента СРСР Михайла Горбачова у серпні 1991 року так званім Державним комітетом з надзвичайного стану (ДКНС). Та й то дуже приблизно, бо і мотиви, і методи реалізації надзвичайного стану польською Військовою радою національного порятунку (ВРНП) у 1981-му та «радянським» ДКНС 1991 року непорівнянні. Об'єднують їх хіба що досі не розкриті численні трагічні таємниці.

Будь-що утриматись при владі чи спосіб уникнути інтервенції?

Офіційною причиною оголошення воєнного стану його автори та виконавці у 1981 році назвали погіршення економічної ситуації. В країні діяла карткова система на базові продукти споживчого кошика. В крамницях бракувало не лише промислових, а й навіть продовольчих товарів, потреби в яких полякам доводилося вирішувати за формулою «з-під прилавка», яку пам'ятають також багато наших співвітчизників. У офіційних документах йшлося і про загрозу енергетичної кризи. Проте справжні мотиви, що спонукали правлячу компартійну групу та генералітет запровадити надзвичайний стан, усе-таки були політичними.

З одного боку, влада втратила контроль над незалежною профспілкою «Солідарність», яка погрожувала початком загальнонаціонального страйку. На той час профспілку підтримували 62% громадян, а уряд — лише 24%. Була загроза

хаосу в країні. Крім того, ситуацію ускладнювала й боротьба за владу різних груп у самій Польській об'єднаній робітничій партії (ПОРП). Кожна з них по-своєму бачила політичні та соціально-економічні реформи, що, як повітря, були потрібні паралізований кризою країні.

З другого боку, не можна знехтувати зовнішній чинник — СРСР та війська ОВД (Організація Варшавського договору). За даними ЦРУ, датованими початком грудня 1981 року, у разі громадських заворушень у Польщі на її територію мали увійти 18 дивізій ОВД. Під виглядом проведення широкомасштабних військових маневрів вони (без участі підрозділів Народної Армії Польщі, що повинні були залишатись у казармах!) мали взяти під контроль великі населені пункти та промислові центри. Прихильники такого сценарію були і в середовищі керівництва ПОРП, які лише за такого розвитку подій могли претендувати на владу — шляхом усунення правлячої верхівки на чолі з В. Ярузельським.

«ВоРОНа орла не переможе»

Отож, зважаючи на всі ці причини, у ніч з 12 на 13 грудня 1981 року Державна Рада Польської Народної Республіки (колегіальний орган — відповідник нинішнього інституту президентства) оголосила про запровадження в країні воєнного стану. Проте абсолютна більшість поляків дізналися про це 13 грудня, коли, вийшовши недільного ранку на вулицю, побачили танки, бронетранспортери та блокпости у складі військових і міліціонерів. З вечора 12 грудня замовкло радіо і телебачення, було відключено телефонний зв'язок. Щоправда, о 6

ранку на радіо прозвучав аудіозапис оголошення декрету про запровадження воєнного стану. Вдень, близько дванадцятої, як згадують свідки тих подій, на телебаченні

вони першими дізналися про воєнний стан. Одрразу ж після півночі спецгрупи політичної поліції Польщі — Служби безпеки (СБ) — практично одночасно, у прямому розу-

Танк у Варшаві перед кінотеатром «Москва».

мінні цього слова, почали вриватися до помешкань опозиціонерів і вивозити їх у спеціально підготовлені місця для інтернованих та в тюрми. До списків було внесено 12,9 тисячі неблагонадійних осіб, які підлягали ізоляції. Першого дня було затримано майже п'ять тисяч. Загалом, у період воєнного стану у 49 центрах для інтерно-

страхом». З кожним днем з'являлося дедалі більше антиурядових гасел у різноманітних місцях. Найпопулярнішими були до тепні слогани із використанням аббревіатури назви керівного органу режиму — «ВРОН» (від «Войскова рада оцаленя народо-

вего», українською — ВРНП): «ВоРОН вон за Дон», «ВоРОНа орла не переможе» та «Зима ваша — весна наша». У такий спосіб поляки підбадьорювали один одного, що режим військових недовговічний, і що політична відлига 1980 року та народжена нею «Солідарність» візьмуть гору.

Близько 70 тисяч військових та 30 тисяч стражів порядку були задіяні у «підтримці» воєнного стану. На головні артерії міст на бойове чергування заступили 1750 танків, 1400 бронетранспортерів та 400 БМП, 9 тисяч автомобілів, кілька ескадрилей вертольотів і транспортні літаки. 25% усіх сил було зосереджено у столиці та навколо неї. Формально воєнний стан тривав 586 днів. Для країни він означав, передусім, ізоляцію — закрито кордони та аеропорти, а громадянам заборонено виїзд за кордон.

Суспільство опинилось під тотальним контролем: комендантська година з 19-ї (пізніше з 22-ї) вечора до 6-ї ранку, заборона зміни місця проживання без повідомлення адміністративних органів, цензура листування, а під час спілкування телефоном монотонний голос нагадував, що «розмова контролюється», виходили лише дві центральні газети «Трибуна люду» та «Солдат свободи» і кілька регіональних.

Воєнний стан було скасовано аж 22 липня 1983 року. Проте, як розповідають більшість свідків тих подій, у повсякденному житті його дух витав аж до відродження незалежності Польщі 1989 року.

Отож досі невідомо, які чинники насправді були вирішальними для Войцеха Ярузельського та його команди у прийнятті рішення про запровадження воєнного стану: боротьба за владу чи страх перед інтервенцією. Незаперечним залишається той факт, що його запровадження не залякало суспільство. Досвід польського воєнного стану яскраво засвідчив, що силовими методами не можна надовго утримати владу. Закони суспільного життя, зокрема необхідність запровадження політичних та економічних змін, однаково переможуть.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Фото надано Польським інститутом у Києві.

Між Люблінською унією та Переяславською радою: знову потрібно зробити вибір

У Ягеллонському університеті (м. Краків) відбувся міжнародний симпозіум «Європа «обох легенів» у письменницькій і душпастирській спадщині блаженного Івана Павла II. Папські послання і прощі до християн Сходу». Його організатором виступила кафедра українознавства факультету міжнародних та політичних студій.

Уже саме місце проведення симпозіуму символічне — наголосив у розмові з кореспондентом «Голосу України» завідувач кафедри професор Володимир Мокрий. Адже саме в цьому університетському корпусі у 1938—1939 роках майбутній Папа — студент філософсько-теологічного факультету Кароль Вой-

тила вивчав полоністику. У 1948 та 1954 роках саме в актовому залі Collegium Novum, де проходив симпозіум, захищав кандидатську та докторську дисертації з теології.

Не випадковим був також вибір епіграфа конференції — «Від Люблінської унії до Європейської унії (союзу)». Саме ці слова найбільшого морально-

го авторитета польського суспільства — Папи Івана Павла II, звернені до поляків напередодні загальнонаціонального референдуму про вступ країни до ЄС, стали вирішальним аргументом для багатьох євроскептиків, аби все-таки підтримати європейський вибір.

Нині перед подібним вибором стоїть українське суспільство. Хоча, якщо говорити в контексті саміту 19 грудня та можливого парафування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, то першою своє вагомe слово має сказати українська влада.

Така думка проходила червоною ниткою у висутпах багатьох учасників конференції, які обговорювали європейське минуле і майбутнє України через призму епістолярної спадщини Івана Павла II. У своїх неодноразових зверненнях до східних християн (християн

Візантійського обряду) Папа-слов'янин нагадував українцям, що «по їх благословенній землі поширюється нове світло, яке випромінює оновлене підтвердження вибору, зробленого далекого 988 року», європейського вибору. Папа-поляк не лише своїми посланнями, а й активним паломницьким трудом, під знаком якого пройшов увесь його понтифікат, закладав фундаменти духовної єдності східної та західної традицій європейського християнства. По-

сіяні ним зерна екуменізму і толерантного взаємострийняття знайшли благодатний ґрунт не лише в українській землі.

Симпозіум супроводжувався виставкою фотографій і документів «Блаженний Іван Павло II серед українців у світі та в Україні», експозиція якої розміщена у виставці Collegium Novum Ягеллонського університету та в приміщенні Краківського Фонду Св. Володимира Хрестителя Київської Русі.

Вл. інф.

«Біла революція» на Болотній площі

У багатьох містах Російської Федерації відбулися мітинги протестів проти фальсифікацій виборів до Державної Думи. Уперше міліція і народ були взаємоввічливі й коректні. Обійшлося без білок і арештів. Білі стрічечки стали символом опозиції. Аналогом українського Майдану в Москві стала Болотна площа.

Як відомо від класиків, «революції роблять у столицях». Тому найцікавіший і найчисленніший мітинг був у Москві. За деякими оцінками, на ньому було тисяч сорок народу, а то й п'ятдесят. Але головне, учасниками мітингу були не професійні революціонери, а звичайні москвичі, так званий «середній клас». Мало того, уперше мітинг об'єднав людей із зовсім різними політичними поглядами та цінностями.

Спочатку про владу. Це був перший досвід путінської влади, коли мітингувальників не били дубинками, не саджали в міліцейські автобуси і не заарештовували на 15 діб. Кремль навіть не намагався організувати провладні мітинги молоді. Правда і те, що

влада дозволила мітинг на Болотній площі.

Болотна — це, звичайно, не Червона площа й навіть не Площа революції, але народ, об'єднаний гаслами: «Даеш чесні вибори!», «Путіна у відставку!», був шасливий. Над юрбою витав дух українського Майдану, а зі сцени політики говорили про «кольорову революцію» в Росії.

Кольором російської революції став білий. Це були білі стрічечки в руках і на одязі людей, на антенах машин, на гаслах і транспарантах. Відтепер у Росії, імовірно, білий колір асоціюватиметься зі змінами.

Мітинг у Москві зібрав увесь політичний спектр російської опозиції — від найлівіших до найправіших. Григорій Явлінський зажа-

дав «відставки Путіна», комуністи — «скасування результатів виборів», націоналісти — «росіян у владу!».

Більшість експертів вважають, що причини такого потужного й організованого протесту лежать не в сфері політики, а в психології людини. Люди не задоволені тим, що їх «тримають за дурнів», і вимагають повернути «чесні вибори». Моло-

дим росіянам, особливо жителям мегаполісів, зовсім не байдужі такі цінності, як демократія, вибори, свобода слова й вільне волевиявлення.

Незважаючи на відсутність єдиного центру, лідери мітингової опозиції в Москві ухвалили резолюцію, в якій попередили владу, що якщо не будуть виконані їхні вимоги про проведення нових ви-

борів до Державної Думи, то 24 грудня організують нову протестну акцію.

У той час, коли мітинг був у самому розпалі, в руках мітингувальників з'явився суботній номер «Російської газети», де були опубліковані офіційні підсумки виборів до Державної Думи. Тобто вибір народу набув легітимного статусу.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Фото Олександра ПАНОВА (УНІАН).

Придністровський синдром Києва

Позавчора у невизнаній Придністровській Молдавській Республіці відбулися президентські вибори. За попередніми даними, жоден із кандидатів не набрав необхідної для перемоги в першому турі кількості голосів — понад 50 відсотків. «Вічний» Ігор Смирнов позицію здав. Далі замахання між собою продовжать нинішній та колишній голови парламенту Анатолій Камінський та Євген Шевчук. Обидва, між іншим, етнічні українці. Обидва заявляють про вірність російським «цінностям»...

Ситуація в Придністров'ї, підтверджують колеги, котрі щойно повернулися звідти, справді не нагадує звичну з дев'яностих років минулого століття виборчу картинку із символічним заголовком «Смирнов — наш незмінний керманіч». Москва неприховано демонструє прихильність до нового фаворита — нинішнього голови парламенту Анатолія Камінського: на біг-бордах він зображений у компанії російського прем'єра Володимира Путіна. Позбавлений підтримки «важкої артилерії», Ігор Смирнов опинився під «перехресним обстрілом»: проти сина Олега російські правоохоронці порушили кримінальну справу за махінації з гуманітарною допомогою, невістку не допустили до балотування в Держдуму, йо-

го самого нещадно критикують у досі дружній прокремлівській пресі. Однак здавати пригріту посаду «преємніка» пан Смирнов, навіть після оголошення попередніх результатів, без бою не збирається...

Грозові хмари, що знову затягують небо над ПМР, не можуть не турбувати Україну: хоча б тому, що в нас понад чотириста кілометрів спільного кордону, а на території невизнаної республіки мешкає величезна кількість етнічних українців. Офіційний Київ турботу висловив — МЗС, заявив речник відомства Олександр Дікусаров, уважно стежитиме за ходом волевиявлення, оскільки зацікавлений у чесних і прозорих виборах у Придністров'ї, «щоб нарешті відбулася певна стабілізація в політичному просторі цієї

країни». Чесність і прозорість на виборах, звичайно, річ для демократії необхідна. Як у сусідів, так і у власному домі. Але на яку політичну погоду «з проясненням» очікує Київ? Припустимо, обліковці голосів у Тирасполі не страждають на арифметичне «цифроблуддя». Припустимо, в чесній боротьбі переможе «супутник» Володимира Путіна, і Росія залишиться на лівому березі Дністра «всерйоз і надовго». Припустимо, за південноосетинським сценарієм перемогу здобуде Євген Шевчук. Або, зібравши рештки «ополчення», вигнанець Кремля на знак помсти знов забачає, як уже це було, «приєднатися до матінки-України». Чим це обернеться для нас? Адже ПМР — це не просто наш неспокійний сусід, а потенційна загроза в районі «підчерев'я» держави.

Здається, для нас тут два варіанти неприйнятні: і надмірне «москвофільство» кандидатів у президенти, і так само «києвофільство», хоч про це у контексті історії (більшість території Придністров'я —

етнічні українські землі) говорити гірко. Поставити легітимність кордонів під сумнів — однак що рвонуту чеку гранати. Ланцюгова реакція перегляду територіальних претензій зачепить не лише цей регіон. Напевно, Ігор Смирнов, на відміну від багатьох наших тамтешніх земляків, чий щирі прагнення викопистовують в «українській карті», це розуміє, але бажання «насолити» вчорашнім друзям сильніше за визнання геополітичних реалій...

В Україні є значно дієвіший інструмент контролю за ситуацією, ніж очікування результатів виборів чи сподівання на неминуче об'єднання земель. Йдеться про участь Києва у форматі «5+2» — переговорному процесі між двома безпосередніми сторонами конфлікту та п'ятьма миротворцями (Україна, Росія, ОБСЄ, ЄС і США) з урегулювання придністровських проблем. На жаль, п'ять років тому він практично був призупинений і відновився лише влітку 2011-го. На ще більший жаль,

наша дипломатія не квапиться скористатися шансом свого «миротворства» і лише спокійно, як стверджують аналітики, «моніторить» зусилля Москви. Зокрема, за словами заступника голови парламентського Комітету у закордонних справах Тараса Чорногола, Росія хоче розв'язувати придністровське питання без України, а зовнішньополітичне відомство реагує на це мляво. Заяви російського МЗС про наміри нехтувати формат «5+2» спокою їхніх українських колег не порушили. «Україна мала б зробити з цього приводу дуже жорстку заяву і акцентувати, що про таке не може бути й мови, — наголошує пан Чорновіл. — Україна проковтнула... не активізувала свої дії у посередницькому форматі».

Президентські вибори у Придністров'ї відбудуться. Києву, переконавшись у їх прозорості/непрозорості, залишається важче завдання, ніж роздуми над бюлетенем — скористатися статусом активно миротворця у регіоні. Інакше суб'єкт дипломатії може перейти до компетенції людей у камуфляжах...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Угорцям роз'яснюють наші нові митні правила

Начальник Чопської митниці Олександр Похилько в міжнародному пункті пропуску «Тиса» ознайомив журналістів з основними вимогами нового Митного кодексу України, який після підписання Президентом України набуде чинності з 1 січня 2012 року.

Особливу увагу Олександр Похилько звернув на такі правила: громадяни матимуть право ввозити на територію України без сплати будь-яких податків до тисячі євро, товари вагою до 50 кілограмів у ручній поклажі, а також 300 євро — через міжнародні поштові та експрес-відправлення. Від однієї до 10 тисяч євро — із сплатою ввізного мита у розмірі 10 відсотків та ПДВ (20 відсотків); понад 10 тисяч євро — в порядку, передбаченому для суб'єктів зовнішньої економічної діяльності.

Митники поспішають ознайомити угорців з новими правилами

ми, тому що ця сусідня країна — основний торговельний партнер Закарпаття. Її питома вага становить 48 відсотків під час експорту та 54 відсотки під час імпорту в цей прикордонний регіон України. А загальний обсяг експортно-імпортних операцій становить 11 мільярдів гривень. Це на два мільярди більше, ніж торік. Звичайно, що зустрічі з журналістами приносять громадянам прикордонних областей сусідніх країн велику порцію потрібної їм інформації й наочно засвідчують євроінтеграційні устремління України.

Василь НИТКА.
На знімку: під час зустрічі з угорськими журналістами в Чопі.
Фото надано прес-службою митниці.

ПЛАНЕТА

Заарештували судно з українцями

У Казахстані за перевезення наркотиків заарештували судно «Daryadel 1», членами екіпажу якого є двоє українців. Про це повідомляє прес-секретар МЗС України Олександр Дікусаров.

За інформацією посольства України в Казахстані, отриманою від Національної морської судноплавної компанії Казмортрансфлот (Актау, Казахстан), 9 грудня біля порту Актау заарештовано судно «Daryadel 1». Власником судна є іранська компанія Daryadelan Javid Khazar Shipping Co., судно заарештоване у зв'язку з виявленням у капітана 1,5 кг наркотичних речовин. Іншим членам екіпажу, серед яких два громадянина України та громадянин РФ, зберігання наркотичних засобів не інкримінується.

Як поінформував О. Дікусаров, посольство України в Казахстані досягло домовленості з консульством РФ в Уральську про вирішення згаданої ситуації та надання допомоги українцям. Справа перебуває на контролі в посольстві України в Казахстані й у департаменті консульської служби МЗС України.

Великій Британії загрожує ізоляція?

На британського прем'єр-міністра Девіда Кемерона чекає нелегке завдання: переконати парламент країни у правомірності своїх кроків на останньому саміті ЄС, повідомляє Євроньюс.

У Брюсселі Кемерон відмовився підтримати франко-німецький антикризовий план. Таку категоричну позицію привітали його однопартійці-консерватори. Однак партнери по урядовій коаліції — ліберальні демократи — поведінку прем'єра на саміті не схвалили. Їхній нинішній лідер Нік Клегг назвав таку позицію «згубною для Великої Британії». А колишній лідер лібералів Падді Ашдаун висловився неоднозначно: «Ми працюватимемо в уряді, але євроскептики повинні знати, що з ними ми співробітничати не будемо! Ми протистоятимемо їм на кожному кроці, а якщо уряд нерозумно піде їм на поступки, то це матиме дуже серйозні наслідки».

Велика Британія може залишитися в ізоляції. У п'ятницю Кемерон заблокував прийняття самітом ЄС бюджетної і податкової реформи єврозони. Він відмовився підписати й новий договір про вступ до Бюджетно-податкового союзу. Однак інші країни ЄС збираються прийняти зміни.

Американці йдуть з Іраку. До Кувейту...

Прем'єр-міністр Іраку Нурі аль-Малікі вирушив до США, де проведе переговори з американським президентом Бараком Обамою. Темою цього візиту стане новий етап співробітництва між двома країнами на тлі виведення, що завершується, з Іраку американських військ, повідомляє Євроньюс.

Американці спустили свій прапор на військовій базі в Калсу. Її передано міністерству оборони Іраку. Це одна з останніх прощальних церемоній. «Ми готуємося покинути базу Калсу відповідно до графіка виведення військ, який має завершитися до Різдва, — каже командир підрозділу. — Звідси ми вирушимо до Кувейту і там чекатимемо подальших розпоряджень».

Свого піка американська військова присутність в Іраку досягла 2007 року у зв'язку з активізацією бойовиків «Аль-Каїди». Тоді там перебувало 165 тисяч військовослужбовців США. З першого січня в Іраку залишиться 200 американських військових. Загальна чисельність іракських збройних сил і поліції досягла 900 тисяч осіб. Американці вважають, що цього досить для підтримки стабільності в країні. Воєнна операція США в Іраку, метою якої було повалення режиму Саддама Хусейна, розпочалася в березні 2003 року.

В Іллічівську Одеської області учні школи №3 отруїлися невідомим газом. П'ятьох дітей було доправлено до лікарні. З'ясувати, який газ спричинив отруєння, поки що не вдалося, *повідомляє наш власкор В'ячеслав Воронков*

Сьогодні з 14.00 до 16.00 відбудеться пряма «гаряча лінія» першого заступника міністра соціальної політики України Василя НАДРАГИ. Телефон — 254-05-65, *повідомляє Урядовий портал*

Донецькі чорнобильці припинили акцію протесту

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Я з перших днів акції прийняв рішення спрямувати всі зусилля на вирішення цієї проблеми, був налаштований на компроміс, — зазначив голова обласної держадміністрації Андрій Шишацький. — Радий, що досягнуто позитивного рішення. Нам потрібно піклуватися про здоров'я і життя і без того потерпілих людей. Робитиму все, що від мене залежить, у рамках своєї компетенції».

Учасники акції протесту, яких «Голос України» попросив прокоментувати останні події, були небагатослівними. «Результат — поки ще нічого не зрозуміло, — зазначив представник ініціативної групи Олександр Пучков. — Настрій не дуже гарний. У грудні всі отримали такі самі урізани пенсії, як і в листопаді. В області пообіцяли

допомогти тим, хто найбільше цього потребує. Тому сьогодні збиратимемося, складатимемо списки».

Виконання вимог, висунутих під час акції протесту, чорнобильці не домоглися. Нагадаю, що голодувальники наполягали на виплаті пенсій відповідно до закону: ліквідаторам першої групи інвалідності — 10 мінімальних пенсій за віком, другої групи — 8, третьої групи — 6. Пенсії в таких розмірах були встановлені за рішеннями судів. У листопаді чорнобильці отримали суми, у 3—5 разів менші, що і стало приводом для оголошення акції протесту. «На рівні області наші питання вирішені, на рівні Києва — ні. Ми просили, щоб з нами зустрілися Прем'єр-міністр Микола Азаров чи віце-прем'єр Сергій Тігіпко.

Це просто глуха стіна якась, ніхто не захотів розмовляти. Хоча ми сподівалися, що щось буде», — розповів Олександр Пучков.

Учора вранці на місці ліквідованого наметового містечка зібралося близько сотні чорнобильців, невдоволених припиненням акції. За словами присутніх, підвищення пенсій, яке обіцяє уряд, буде вигідним лише тим, хто на час роботи в «зоні» мав гарний заробіток, тобто був відряджений від підприємств. Тим же, кого призвали через військомати, «світять» мінімальні суми. Але продовжувати акцію ліквідатори не наважилися. На майданчику перед управлінням Пенсійного фонду комунальні служби спішно копали ями та збиралися висаджувати молоді ялинки.

Ліна КУЩ.
Фото автора.

Від великого намету на 60 осіб залишилася купка матраців та ковдр.

Експеримент з посиленням фізичним вихованням

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Учора на прес-конференції в Києві обговорювали, як протидіяти дитячим смертям у школі. Головний позашкільний сано-лог Мінохоронздоров'я професор Геннадій Апанасенко розповів «Голосу України», що за останнє десятиліття під час занять спортом у школах загинуло 15 учнів. Головною причиною цього вчений вважає надмірне навантаження на серце. Якщо попередньо не обстежити здорову дитину і призначити нормативи «на око», організм може не витримати. Тим паче що сучасні діти загалом значно менше займаються спортом, ніж їхні однолітки 30—40 років тому. Професор порівняв це з машиною, що має слабкий двигун: усі деталі працюють, але якщо намагатися в'їхати на круту гору,

двигун заглухне. На його думку, перед тим, як записувати школяра до спортивної секції, батькам необхідно відвезти дитину на обстеження.

Щодо нової програми, то поки що вона діє у двох столичних і кількох сільських школах (Київської, Миколаївської, Волинської, Чернігівської областей). Спершу учнів початкової та середньої школи обстежують. Президент української асоціації «Рух за здоровий спосіб життя» Руслан Романишин показав під час прес-конференції комплект приладів, якими вимірюють рівень здоров'я: спірометр (треба різко видихнути в трубку — показує обсяг легень), кистьовий динамометр (стискаємо в кулаці — це вказує на стан м'язової системи), тонометр (тиск), пульсометр (го-

динник для пульсу). Дані школярів заносять в анкети, надсилають до київського міського центру «Здоров'я», а тамтешні лікарі все це аналізують і роблять висновки, як тій чи іншій дитині варто займатися спортом. Ще один елемент програми — запровадити під час уроків фізкультхвилинки. Це показують восьмичлн Андрійко і Данута — школярі київських шкіл, де проводять експеримент.

Руслан Романишин наголошує на важливій перевазі методики: не треба додаткових грошей. Він розповів «Голосу України», що необхідну кількість обладнання для обстеження столичних учнів асоціація вже закупила. Школи не мають витратитися на прилади. «Ми не вимагаємо додаткового фінансування,

тільки дайте нам можливість працювати», — звернувся до влади сано-лог Геннадій Апанасенко. Щоправда, як бути з гімнастичними палицями для всіх учнів (хоча б початкової й середньої школи), поки що не зрозуміло. Мовляв, буде видно, коли методику запровадять масово.

Дитяча смертність на уроках фізкультури ще не стала такою загрозливою, щоб панікувати. Але кожна трагедія стає всеукраїнським скандалом. Якщо лиху можна запобігти простими методами, чи не час нарешті зробити це на державному рівні? «Голос України» й надалі стежитиме за цією темою (див. також серію публікацій «Акція «Голосу України»: «Урок фізкультури чи фізичне безкультур'я?»).

Аніта ГРАБСЬКА.

«Хочу мати, де читати»

Акцію під такою назвою організували минулої неділі активісти «Молодої «Просвіти» — переважно студенти. Підтримали їх і представники старшого покоління. За кількістю студентської молоді Тернопіль — на третьому місці в Україні після Києва і Харкова, а

ось наукової бібліотеки, яка відповідала б потребам студентства, у місті немає. Нову почали споруджувати ще 25 років тому, та її досі не введено в експлуатацію. Молоді люди прийшли на Театральний майдан із книжками, які одночасно розгорнули на восьмій

сторінці. Саме 8 грудня 143 роки тому на Галичині було засновано «Просвіту». «Хочу мати, де читати», — скандувала молодь, привертаючи увагу влади до того, що необхідно закінчити будівництво обласної наукової бібліотеки.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
На знімку: під час акції.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Знаменитий запорізький дуб обріжуть

Цього тижня працівники комунального підприємства «Зеленбуд» під наглядом вчених «підлікують» 700-річний запорізький дуб — обріжуть «аварійні» гілки. Його стан уже досить тривалий час серйозно непокоїть фахівців, проте їм вдається не допустити повної загибелі цієї пам'ятки природи. Про те, що вона потребує лікування, міській владі ще восени повідомили представники дитячо-юнацької школи козацького бойового мистецтва «Спас», під охороною якої перебуває славнозвісний дуб. Після того, як спеціально створена комісія ретельно вивчила та оцінила стан цього старезного дерева, було розроблено план заходів, спрямованих на подовження його життя.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

Пам'ятники одержать паспорти

2012 року на паспортизацію об'єктів культурної спадщини в Криму планують виділити близько 1,5 мільйона гривень. Про це повідомив голова Республіканського комітету Криму з охорони культурної спадщини Сергій Тур під час засідання Постійної комісії

Верховної Ради АРК з культури. За його словами, в 2011 році в автономії паспортизували 334 об'єкти. На ці цілі витратили мільйон гривень.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.

ЦИФРА

111 гривень

витратив середньостатистичний житель Житомирської області на придбання світлих нафтопродуктів і газу для автомобілів у листопаді цього року. Це на 16 гривень менше, ніж у жовтні. Загалом на пальне і газ для авто жителі області витратили в листопаді 142 мільйони гривень.

Олексій КАВУН.

Коли з'явився дим, під землею працювали троє шахтарів

В Антрациті на шахті «Кухаревська» у непрацюючій виробці було виявлено задимлення. У цей час у

шахті перебувало троє гірників, але вони самостійно залишили робочі місця. Потерпілих немає. Роботу шахти зупинили, і бійці гірничорятувальної служби почали пошук вогнища можливої пожежі. Однак протягом доби його так і не виявили. На шахті триває підготовка до ізоляції аварійної ділянки.

Алла АНТИПОВА.

Боржники не хочуть бути «героями» телесюжетів

У Рівному управління Пенсійного фонду України спільно з державною виконавчою службою активно описують майно підприємств, які ухиляються від сплати боргів перед Пенсійним фондом. При цьому процедуру демонструють на місцевих телеканалах. «Героями» таких сюжетів боржники не дуже вже хочуть бути, тож протягом вересня—листопада погасили заборгованість на суму більш як 443 тисячі гривень. А якщо додати ще й 13 мільйонів 668 тисяч гривень, що надійшли від дисциплінованих підприємств Рівного, то місто має півторамисячний запас коштів на виплату пенсій.

Жанна МЕЛЬНИК, заступник начальника управління Пенсійного фонду України у Рівному.

ДО НОВОРІЧНИХ СВЯТ

Ялинку відкриватимуть
Діди Морози
з п'ятнадцяти країн

На ініціативу вінничан провести у місті над Півднем Бугом святковий саміт головних дійових осіб новорічних свят відгукнулися Діди Морози з 15 країн. Про це повідомив на прес-конференції міський голова Вінниці Володимир Гройсман, який ознайомив журналістів із запланованими новорічними заходами. — Сподіваємося, така новинка сподобається вінничанам, — зазначив Володимир Гройсман. — Разом зі своїм вінницьким колегою Діди Морози відкриють ялинку 25 грудня. Залишаться у місті до закінчення свят. Протягом цього часу кожен із них представить новорічні традиції своєї країни. А ще — проведуть свій саміт, на якому кожен поділиться цікавинками

досвіду у створенні святкового настрою. Новорічне дійство розпочнеться не біля головної ялинки, а на майдані Незалежності. Тут, на багатоповерховому приміщенні міськради влаштують показ лазерного шоу у форматі 3D під назвою «Пори року». Таке само кожен вечір демонструють на одній з площ старої Праги. Тут відбудеться і відкриття парку льодових скульптур. Після того учасники свята вирушать святковою колоною до Центрального парку культури і відпочинку до головної красуні міста. Очолять ходу ті самі Діди Морози у супроводі казкових героїв та духового оркестру.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

ФОТОФАКТ

У столичному Центрі української культури й мистецтва на Подолі відкрилося Свято новорічної іграшки — соціально-художній проект, мета якого зберегти традиції сімейного святкування Нового року.

Фото Анни БЕРНИК (Укрінформ).

Учнівський вертеп із села Ковалівки Коломийського району.

Власникам паїв платили по... півтора відсотка від вартості земельної ділянки

У Дунаєвецькому районі на Хмельниччині працівники прокуратури виявили, що в одному з сільгосптовариств грубо порушують законні права власників паїв. Тут за оренду паїв селянам платили 1,5 відсотка від вартості земельних ділянок. За приписом прокуратури орендарі внесли зміни до договорів оренди, збільшили розмір орендної плати до

трьох відсотків та провели перерахунок. Орендарі паїв ще досить часто намагаються обдурити землевласників. Так, у сусідньому Кам'янецькому Подільському районі одним із сільськогосподарських підприємств своєчасно не виплачено громадянам, які передали в оренду земельні ділянки для ведення товарного сільськогоспо-

дарського виробництва, 382 тисячі гривень. Заборгованість погасили повністю лише після втручання прокуратури району. Загалом же на Хмельниччині за приписами прокуратури громадянам відшкодовано понад мільйон гривень орендної плати за землею, повідомила пресслужба прокуратури області.

Віра ШПИЛЬОВА.

Уже й хліб печуть у «підпіллі»

Якщо раніше у Кременчуці виявляли здебільшого «підпільні» цехи з виробництва горілки, то нині тут уже «добралися» й до хліба. Одну таку пекарню цими днями виявили податківці. Її організував 54-річний кременчужанин, орендувавши приміщення на одному з підприємств міста. Перевірка показала, що хлібобулочні вироби виготовляли в антиса-

нітарних умовах, без відповідних дозвільних документів. До того ж працювали у цеху наймані робітники, з якими не були укладені трудові угоди, тож одержували вони зарплатню «в конвертах». Працівники податкової міліції описали та вилучили обладнання для виготовлення хлібобулочних виробів майже на 20 тисяч гривень.

Вл. інф.

Творча насолода плюс нагорода

До Кіровограда з'їхалися фотомайстри з усієї країни. Вони представили на суд глядачів свої найкращі роботи у холі обласної універсальної бібліотеки імені Д. Чижевського. Саме там проходила презентація одразу двох проектів: XV художньої фотовиставки «Погляд-2011» та четвертої фотовиставки циклу виставок проекту Сергія Зайцева «Моя квітуча Україна: Поділля».

Організатори твердять, що це не випадковий географічний збіг. З одного боку, Кіровоградщина частково входить своїми територіями до Поділля, а з іншого — стиль та концепція

проекту «Погляд» відповідає класичній фотографії. Тож поєднання цих проектів, на думку організаторів, — цілком закономірне.

Під час урочистого відкриття фотовиставок було вручено десяти заслужених нагород, а координатор Кіровоградського прес-клубу Вікторія Талашкевич оголосила ім'я переможниці інтернет-голосування, що проходило на сайті «Весь Кіровоград» і в якому взяло участь майже п'ять сотень любителів фотомистецтва. Нею стала севастопольчанка Ольга Гальченко.

Лариса РОМАНЮК.
Кіровоград.
Фото автора.

Полковник Красновський виїхав порибалити на гумовому човні й не повернувся додому

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...головного антикорупціонера Херсонщини знайдено мертвим

Минулої суботи вранці біля берега Кардашинського лиману Дніпра знайдено тіло начальника антикорупційного відділу при обласній державній податковій адміністрації Херсонщини Сергія Красновського. На нього натрапив пенсіонер — член місцевого садівничого товариства «Перлина». Полковник Красновський вважався зниклим безвісти з 31 жовтня нинішнього року, коли він виїхав порибалити на гумовому човні й не повернувся додому. Дружині покійного повідомили про знайдене тіло, однак її стан після отриманої звістки був таким, що впізнавати податківця «під протокол» довелося одному з колег. Він підтвердив: потопельник — саме полковник Красновський. Співробітники Голопристанського райвідділу міліції Херсонщини кажуть, що слідів травм, нехарактерних для утоплення, на тілі начальника відділу не виявлено. Він був одягнений, у кишені лежав його мобільний телефон. Якщо висновок про загибель Сергія Красновського в результаті нещасного випадку підтвердять і судмедексперти після розтину, порушену міліцією кримінальну справу (вона перебуває у провадженні слідчого управління УМВС Херсонщини), найімовірніше, буде закрито. Те, що тіло полковника не вдалося відшукати ні водолазам, ні за допомогою батискафа, вартів порядку пояснюють просто: течія могла занести його в одну із глибоких глинистих вимоїн на дні, що утворилися в результаті роботи земснаряда. А напередодні в мілководному Кардашинському лимані була буря, і хвилі викинули тіло загиблого на берег.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

...марки для Ліхтенштейну робили в Полтаві

У Полтаві відкрилася унікальна виставка, яку поціновувачі мистецтва вважають кращою за останні 20—30 років — «Іван Мясоедов і його доба». Вона стала спільним проектом Національного художнього музею України і полтавської Галереї мистецтв ім. М. Ярошенка. Виставка присвячена 130-річчю від дня народження всесвітньо відомого художника Івана Мясоедова, дитячі і юнацькі роки якого пройшли у Полтаві. Нині у Галереї мистецтв розміщена найбільша в Україні колекція робіт Мясоедова, зокрема з полтавського періоду його творчості. Це 29 живописних творів, 4 графічні роботи та 5 марок, створених ним для князівства Ліхтенштейн. Національний художній музей України передав спеціально для виставки ще 40 творів художника. Загалом він написав понад 4 тисячі картин, частина яких не збереглася, чимало з них «гуляє» по всьому світу, але й ці роботи можна було побачити. Щоправда, лише на екрані відеопроєктора...

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

...сторічна ювілярка читає газети без окулярів

Привітати Марію Федорівну Ткаченко зі сторіччям завітали представники сільської ради, районної влади й односельці з фольклорного ансамблю села Кам'яний Брід, що у Лисянському районі на Черкащині. Молодиці співали ювілярці «Многая літа», гості підносили подарунки. Три дочки Марії Федорівни, шестеро онуків, 14 правнуків та одна праправнучка зичили їй іще довго топтати ряст і радувати їх своїм довголіттям. Ще сьогодні їх родоначальниця читає газети без окулярів та чистить картоплю. Довгожителька сердечно подякувала за вітання. Вона все життя трудилася в колгоспі, залишившись після війни вдовою, жила по совісті, ні з ким не сварилася і нікого не судила. «Я всім бажаю мати чисте сумління і душевний спокій, тоді й житиметься легко та добре», — поділилася секретами довголіття сторічна Марія Ткаченко.

Лідія ТИТАРЕНКО.

За інформацією Мінагропроду, закупівельні ціни на молодняк великої рогатої худоби підвищених вагових кондицій у сільгосппідприємствах залишилися на рівні листопада — 16404 грн./т. Свині I, II категорій подешевшали в закупівлі на 2% — до 17134 грн./т

У селі Сушки Козельщинського району Полтавської області почав працювати сільськогосподарський обслуговуючий кооператив. На реалізацію проекту потужні іноземні компанії, які зацікавлені у виробництві на території України молочних продуктів, а відтак — й у якості сировини, надали 290 тисяч гривень, *повідомляє наш власний кореспондент Віталій Скобельський*

На зовнішні ринки не пускає якість

ТЕНДЕНЦІЇ

Якість сировини — одна з головних проблем у питаннях виробництва безпечної та високоякісної, конкурентоспроможної продукції. Через відсутність, приміром, достатньої кількості якісної молочної сировини ми практично не можемо реалізовувати свою продукцію не тільки на ринки Європейських країн, а вже і Казахстану, Росії, які донедавна були основними в СНД споживачами українських сиру, масла, сухого молока.

Як відомо, з 2007 року в чинний стандарт «Молоко коров'яче. Вимоги при закупівлі» внесено зміни в частині введення гатунку «екстра» з показниками загального обсягіння не більше 100 тисяч одиниць на один мілілітр, кількість соматичних клітин — до 400 тисяч/мл. Такого молока за десять місяців, починаючи з нового року, на переробні підприємства надійшло лише 2,6 відсотка від усього закупленого.

Невідповідність сировини міжнародним стандартам не дає можливості нашій державі бути вагомим гравцем на зовнішньому ринку. А вступ України до СОТ, створення зони вільної торгівлі з ЄС,

зниження митних ставок для імпортованої продукції поступово призводить до того, що проблема може позначитися й на внутрішньому ринку.

Реально змінити ситуацію, вважають фахівці, можна починаючи з молочного поголів'я, якщо буде повністю вирішено питання фінансування Національного проекту «Відроджене скотарство в Україні», виконано заходи з реконструкції та будівництва ферм, оснащено їх доїльними залами та закуплено продуктивних корів. Потрібна також фінансова підтримка будівництва сучасних молокопереробних підприємств, насамперед з виробництва

молочних продуктів дитячого харчування.

Якщо поглянути на досвід Російської Федерації, там, крім виплат за

збереження поголів'я, планують запровадити субсидії на літр товарного молока високої якості у розмірі 3 рублі (у тім чис-

лі, за рахунок федерального бюджету — 2, за рахунок місцевих бюджетів — 1 рубль). Тобто господарствам платитимуть за кон-

кретні обсяги проданої на переробку сировини.

Не на користь галузі й масові претензії споживачів щодо якості товарів, які викликані фальсифікацією молочних продуктів з боку недобросовісних виробників. Насамперед, коли молочний жир та білок замінують рослинними.

Нині чинні нормативні документи розмежували молочні і молоковісні продукти, масло і спреди, визначили вимоги до найменувань та для інформування споживачів. Проте, зазначають фахівці, сам термін «молоковмісний» потребує доопрацювання. У такому продукті частка молочних компонентів має бути не 25 відсотків, як нині, а істотно збільшена.

Тут можна запозичити досвід Росії, де переглянуто вимоги щодо заміни молочної складової в молоковісних продуктах. У РФ дозволено заміну молочного жиру в кількості його масової частки не більш як 50 відсотків від жирової фази винятково заміном молочної жиру та не допускається заміна молочної білка.

Галина КВІТКА.
Фото автора.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Десь поділася худоба

На 1 грудня нинішнього року в країні нарахували 2619,3 тисячі корів. Це на 61,3 тисячі менше, ніж було у відповідному періоді минулого року. Тільки за 11 місяців 2011 року поголів'я скоротилося на 57,7 тисячі корів.

Так, у сільгосппідприємствах налічується 580,4 тисячі голів — за рік їх череда поріділа на 6,1 тисячі. А у господарствах населення — 2038,9 тисячі голів, що менше на 55,2 тисячі голів.

Тим часом, за 11 місяців нинішнього року порівняно з відповідним періодом минулого на 189,5 тисячі тонн

ЗОКРЕМА,

— у сільгосппідприємствах — 2076,3 тисячі — плюс 2,7 тисячі тонн;
— у господарствах населення 8321,0 тисячі — мінус 192,2 тисячі тонн.

зменшилася кількість надоеного молока. Загалом статистика нарахувала його 10397,3 тисячі тонн.

А ось середні надой на корову дещо зросли. За 11 місяців 2011 року вони становлять 3969

ФАКТ

— у сільгосппідприємствах на кожну корову в середньому надоявали 3577,4 кг, тоді як торік було 3535,5 кг;
— у господарствах населення надій на корову за 10 місяців становив 4081,1 кг проти 4065,3 кг торік.

кг, тоді як на відповідний період торік було 3949,4 кг.

Поголів'я може врятувати дотація

ТИМ ЧАСОМ

Національна асоціація молочників України виступає за повернення до колишньої системи дотування приватних домогосподарств—виробників молока, коли дотація виплачувалася на одиницю зданої на переробку сировини.

«Та система, яка була раніше, вирішувала два питання. Передусім то була доплата виробникам сировини. І головне — та дотація, що йшла за рахунок повернення ПДВ, не лягала на собівартість. Це стримувало ціни на готову продукцію. Адже в молоці або у м'ясі основна складова собівартості — це сировина», — пояснив голова правління асоціації Василь Бондаренко.

При цьому експерт не вважає, що колишній порядок був непрозорим. «Ці дотації вважалися бюджетними. Тому їх виплату контролювала податкова інспекція. Прозора чи непрозора ця схема, залежить від того, хто під яким кутом на неї дивиться. Я не заперечую, що і серед переробників могли бути якісь порушення. Принаймні були такі випадки, коли вони

платили дуже великі штрафи. Я вважаю, що та схема, яка працювала з 1998 року по 2010 рік, повинна працювати і нині, і особливо для населення. Адже демографія така, що люди за віком весь час ідуть, нема кому тримати цих корів. А сподіватися на те, що у найближчі п'ять років побудують ферми, не можна. Інакше, якщо не підтримати молочної галузь зараз, то без приватних домогосподарств у найближче десятиріччя не обійтись», — зазначив В. Бондаренко.

Нині у Верховній Раді зареєстровано законопроект, яким пропонується повернути порядок дотування виробників молока. У його розробці брали участь й фахівці «Укрмолпрому».

А ЯК У НИХ

Делегація з Вінниччини у складі керівників усіх районів та фахівців АПК — 75 осіб — протягом трьох днів вивчала досвід роботи тваринницької та переробної галузей у Гродненській області Білорусі.

— Тільки через п'ять—сім років Вінниччина вийде на ті показники у тваринництві, які вже сьогодні мають білоруські сьабри, — зазначив керівник делегації перший заступник голови Вінницької облдержадміністрації Іван Мовчан.

Найбільше вразило, як швидко сусіди запроваджують нові технології — 120 великотоварних тваринницьких комплексів збудували тільки у Гродненській області. І це за сім років. Протягом двох наступних тут планують ввести в дію ще сорок таких само «будиночоків» для корів.

Наші умови кращі, а результати — гірші

Будують білоруси за власні кошти. Держава дає позичку. Пільгову, звичайно. Але гроші все одно треба повертати.

— У нас нині умови

кращі, — каже Іван Мовчан. — Держава повертає половину вартості затрат на спорудження молочних комплексів. Маємо намір максимально скористатися такою пільгою, щоб уже в наступному році збудувати сім комплексів. У нинішньому вже ввели три. Загалом плануємо реалізувати у тваринництві 45 інвестиційних проектів, щоб до 2015 року виробляти мільйон тонн молока. Цього року буде приблизно вісімсот тисяч тонн. Тим часом білоруси вже прагнуть отримати по тонні молока на кожного жителя. Країна вийшла на п'яте місце у світі з виробництва молока на душу населення. Нині в середньому — від малого до старого — виходить по 680 кілограмів молока. «Наше завдання довести цей показник до однієї тонни на людину, — сказав під час перебування у Вінниці наприкінці листопада Надзвичайний посол Республіки Білорусь в Україні Валентин Величко. — Наміри цілком реальні, якщо взяти до уваги ті нові технології, що запроваджуємо у тваринництві і переробній галузі». Левову частку молока сусіди виробляють на тваринницьких комплексах. Цього прагнуть на Вінниччині. Поки що більшість продукції надходить на переробку від індивідуальних господарів. Молоко з дійниць — гіршої якості. Через це втрачають і ті, хто доглядає корів у сільських дворах, бо їм платять меншу ціну, і переробники.

Під час зустрічі у Вінниці — заступник міністра сільського господарства Білорусі Леонід Маринич, перший заступник голови Вінницької ОДА Іван Мовчан та заступник міського голови Вінниці Володимир Кістіон (зліва направо).

На Гродненщині я звернув увагу на незначну, на перший погляд, деталь, — каже заступник голови Вінницької облради Ігор Кривський. — Паралельно з будівельниками працювали кормозаготівельники. Запитав, для кого вони заготовляють корми, якщо худоби ще нема. «Скоро буде,

Не так страхування, як підстраховка

Зможе виручити господарства у разі загибелі цьогорічних сходів

СИТУАЦІЯ

Аграрії відверто зізнаються: страхування сільськогосподарських культур ніколи не було популярною справою. Як правило, коштувало воно недешево, а домогтися від компанії відшкодування за втрачений врожай було майже неможливо. Тож господарникам найчастіше доводилося сподіватись на милість природи. Вона мала вберегти від катаклізмів і додаткових витрат. Нинішнього сезону надії на природу виявились марними. А страховки — немає.

Ні пропозицій, ні охочих

Знайти офіційну статистику, скільки та яких посівів було застраховано в області, практично неможливо. Оскільки обов'язкове страхування відсутнє, то й звітності немає. Окремі договори — це приватна справа і господарств, і самих компаній. Але й про них мало що відомо. Не так через комерційну таємницю, як через те, що охочих укласти такий договір практично не було.

Обійшовши кілька страхових компаній, не знайшла жодного прикладу, коли б хтось із товаровиробників наважився застрахувати осінні посіви. Лише в одній пригадали, як до них навідався фермер. Запам'ятався він саме через те, що розпитував про страхування врожаю. З'ясувалося, що француз, одружившись із україною і переїхавши до Старокостянтинівського району, там взяв в оренду землю. З огляду на те, що на його батьківщині всі аграрії так чи інакше страхують сільськогосподарські ризики, він намагався зробити це в Україні. Яким же було його здивування, коли дізнався, що чи не єдиний звернувся до компанії з таким проханням.

Мало того, що селяни відмовились від такої послуги, то й самі страховики перестали її пропонувати. Відверто зізнаються: невігдно, особливо в ситуації, схожій на цьогорічну,

надяяти тисяч гектарів. Поки що ніхто не береться прогнозувати, якими будуть навесні ці поля. Можливо, частину доведеться пересівати іншими культурами, частину — досівати. Дехто в районі вже тепер почав пересівати. Так, замість півтисячі гектарів ріпаку, що так і не зійшов, вже засіяли озиму пшеницю.

У кожному господарстві, як можуть, рятують ситуацію, але в переважній більшості не розраховують на великі врожаї. Михайло Закордонець, головний агроном Теофіпольського райсільгоспуправління наводить свої аргументи:

— Щороку в районі зберігаються стабільні площі посіву озимої пшениці — близько десяти тисяч гектарів. До того, як днями випав перший сніг, а це чи не перші опади з середини серпня, сходи були зафіксовані на 97 відсотках посівних площ. Показник начебто непоганий. Але проблема в тому, що паростки почали проростати надто пізно, лише після того, як волога з'явилась у повітрі. У результаті замість того, щоб рослини у цій порі вступили вже у фазу кущення, вони пустили лише по одному листочку. Навіть якщо надалі складуться сприятливі погодні умови, важко сподіватись на врожай, подібний до цьогорічного. Адже восени район зібрав 150 тисяч тонн зернових, середня врожайність пшениці становила 56 центнерів з гектара. Розраховувати на такі цифри наступного року не доведеться. Добре, якби зібрали хоча б по 30 центнерів з гектара.

А тим часом витрати на посівну та догляд за рослинами не стали меншими. У середньому в області витратили 3—3,5 тисячі гривень на посів кожного гектара

озимих. У разі пересіву ці суми автоматично зростають удвічі. Тому при витратах у шість тисяч гривень на гектар важко розраховувати на те, що в наступному сезоні збережуться теперішні ціни і на зерно, і на хліб.

Ріпакова

«валюта» висохла

Фахівці радять усім господарствам запастись не тільки додатковим насінням, а ще й добривами. Тільки масове підживлення зможе надати слабким рослинам сили. Але це потребує вільних коштів, з якими в господарствах сутужно. А прогнозуючи найближче майбутнє, керівники намагаються бути ще оптимістичнішими. Адже ось уже кілька років поспіль швидко і надійну грошову підтримку надавав ріпак. Оскільки ціни на нього тримаються стабільно високі, а збирають одним із перших, то ріпак фінансує і жнивну, і посівну кампанії. Та розраховувати на ці «кредити» наступним літом навряд чи доведеться. В області ріпак зійшов найгірше: із посіяних 75 тисяч гектарів сходи з'явилися лише на 50 тисячах. Але й серед них третина — у незадовільному стані.

Саме таке співвідношення в Ізяславському районі, де з п'яти тисяч гектарів ріпаку третина не зійшла. Втім, те саме стосується й інших культур. Але вплинути на ситуацію практично неможливо, залишається лише чекати, добрі чи погані сюрпризи принесе хліборобам весна.

На відшкодування надій немає

На фінансову підтримку очікувати не доводиться. Від урядовців на місцях не отримали навіть обіцянок

на те, що втрати від осінньої посухи будуть хоч якось компенсовані. У міністерстві лише поквапились заявити, що зайвих коштів немає, тому всі проблеми, які виникають у розливанні, господарствам доведеться розв'язувати самотужки.

Оскільки добровільного страхування посівів практично не проводили, то про ці компенсації не йдеться. У виграші буде не так той, хто застрахувався, як той, хто підстрахувався, зменшивши клин озимих. Скажімо, у Теофіпольському районі тепер не нарадуються, що надали перевагу цукровим бурякам, а не ріпаку. Із посіяного рівно половини вже немає, і заспокоює лише те, що під ріпак відвели трохи більш як тисячу гектарів. Зате буряку планують посіяти навесні не менш як п'ять тисяч гектарів.

Щоправда, високий врожай і тоді чималою мірою залежатиме від погодних умов. Бо навіть негативний осінній досвід так і не підштовхнув страховиків до активних дій. Втім, важко сподіватись на зрушення за старих правил гри, коли, вносячи чималі страхові внески, аграрії не можуть отримати обіцяних виплат.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

по тонні молока на кожного

тоді чим годувати?» — почув у відповідь. Тобто білоруси роблять все, щоб із завершенням будівництва одразу були умови і для годівлі худоби. Навіть у цьому прагнуть не втрачати час, ефективно використовують те, що вже зробили.

75 тисяч квартир для аграріїв

Хоча Гродненщина менша від Вінницької області, як за територією, так і за населенням, але має кращі результати не тільки у тваринництві, а й в рослинництві. До речі, там тільки 36,4 відсотка людей проживають у селах. На Вінниччині цей показник становить 50,1 відсотка. Наприклад, цукрових буряків у Гродненській області збирають у середньому майже по 600 ц/га, у третині господарств результати ще кращі — врожайність сягає

до семиста центнерів на круг (на Вінниччині цього року зібрали в середньому по 424 ц/га). Зернових гродненці виростили більше як по 50 центнерів (у нас — 40,1 ц/га), від корови за рік надоюють по шість тисяч літрів молока (у нас буде по чотири тисячі).

Білоруські фахівці жартома кажуть, що вирощувати високі врожаї зернових і технічних культур їм допомагають ті само... корівки. Завдяки їм вносять у ґрунт необхідну кількість перегною. У нас про такі добрива у більшості господарств забули, бо не всі мають тваринництво.

Загалом протягом п'яти останніх років білоруси збільшили виробництво сільськогосподарської продукції на 52 відсотки. Кажуть, не біда, що країні ЄС не купують їхню продукцію.

Не тому, що вона не відповідає європейським стандартам. Причина в іншому. Але мова не про це. «Світ великий», — кажуть гродненці, які експортують свої вибори у більш як 30 країн. Загалом продукцію свого АПК білоруси поставляють до 46 країн. Обсяги експорту товарів сільськогосподарства становлять майже чотири мільярди доларів. А до 2015 року цю цифру планують подвоїти.

Фахівців-аграріїв, так само як інших жителів села, заохочують до роботи на землі створенням насамперед належних умов для проживання. У селах Білорусі популярні так звані агромістечка. Умови проживання в них мало відрізняються від міських. За п'ятирічку в селах збудували 75 тисяч квартир. У кожному агромістечку є своя

школа, дитячий садок, заклади побутової сфери. Дуже важливо, що до них прокладають надійні дороги.

Невдовзі після повернення вінничан з Гродненщини, до нас приїхала делегація з Білорусі, яку очолив заступник міністра сільськогосподарства сусідньої держави Леонід Маринич. Гості дізнавались, на яких умовах на Вінниччині будують відносини з приватними інвесторами, тими, хто вкладає кошти в розвиток аграрної сфери і переробної галузі. З цією метою сьоби побували на реконструйованому цукрозаводі в Гайсині, кондитерській фабриці «Рошен», їм показали найбільше в державі фруктовосховище, яке здали в експлуатацію нинішньої осені у Тиврівському районі. Керівник делегації запропонував вінничанам створити спільне

підприємство з переробки насіння ріпаку та соняшнику. Пропозиція сподобалася господарям. Принаймні таку думку висловив перший заступник голови Вінницької облдержадміністрації Іван Мовчан. За його словами, вона цікава вже тим, що білоруси готові купувати навіть відходи з переробки насіння ріпаку.

Щороку на Вінниччині збирають у середньому 150 тисяч тонн насіння цієї культури. Майже все експортують. Переробляти не мають можливості. Саме через це втрачають чимало грошей.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото автора.

АКЦІЯ

Шановні читачі!

Усі мешканці сільської місцевості, які передплатять нашу газету на півроку та рік, зможуть отримати юридичні консультації з питань земельного, сімейного, цивільного та інших галузей права, допомогу в підготовці позовних заяв та скарг. Для того, щоб отримати юридичну допомогу, необхідно звернутися до редакції з листом, додавши копії документів, пов'язаних із питанням, та квитанції про передплату. На конверті обов'язково зробить помітку **«Акція «Залишайтеся з «Голосом»».**

Приїхали контролери — ковбасі реклама

На які лише хитрощі не йдуть нині вітчизняні підприємства, які виготовляють продовольчу продукцію, щоб зайвий раз прорекламувати свої торговельні марки. Цим і скористалися в Інституті споживчих експертиз, де в середині жовтня скликали прес-конференцію і закликали виробників свинини, курятини, напівфабрикатів і ковбас абсолютно безплатно і добровільно пройти перевірку на якість товарів, які випускають. Організатори першого «Незалежного аудита виробників м'яса і м'ясопродуктів» логічно розсудили, що серед м'ясокомбінатів знайдуться сміливці, котрі не побоятися відкрити свої двері перед інспекторами. Як підкреслив директор Інституту споживчих експертиз Юрій Чорнобровець, кожний з нас має право знати, що ми купуємо в магазинах і що їмо щодня. Проте в більшості споживачів немає можливості продукцію досліджувати. З одного боку, проект, до якого долучилися майже всі державні контролюючі органи, покликаний надати потенційним покупцям об'єктивну інформацію, з другого — для самих підприємств це можливість підсилити свою репутацію, показати, що вони не бояться подібних перевірок і в такий спосіб подати сигнал споживачам.

«Ми беремо участь у цьому проекті, тому що саме до нас звертаються люди зі скаргами на низьку якість м'яса і м'ясопродуктів. За 9 місяців цього року вилучили понад 25 тонн м'ясопродукції через її невідповідність стандартам якості», — підкреслила Алла Григоренко, начальник управління громадського здоров'я та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення МОЗ України.

Потрібно одразу зазначити, що відчинити свої двері перед контролерами поспішили аж ніяк не всі виробники. У підсумку, в аудиті взяли участь лише п'ять досить відомих компаній з Київської, Полтавської, Дніпропетровської, Кіровоградської областей і Криму. Водночас ініціатори добровільних перевірок і в цьому побачили позитив: мовляв, показати свої потужності контролерам, які ознайомилися із санітарними нормами й взяли проби продукції для лабораторних досліджень, погодилися одні з найбільших гравців, які покривають значну частину м'ясного ринку України. Отже, вони впевнені в якості продукції й для споживачів усе не так вже й безнадійно.

В Інституті споживчих експертиз опрацювали зібрані під час аудиту матеріали, уже завтра обіцяють оприлюднити результати. Але й без цього зрозуміло, що і на Миронівському м'ясопереробному заводі, і на «Кременчукм'ясо», куди допустили журналістів, технології дають змогу виготовляти безпечну для покупців продукцію. Там працює система сертифікації; у цехи немає вільного доступу, кожний, хто туди потрапляє, має пройти кілька етапів санобробки. Сировина проходить лабораторний контроль, що дає можливість не пропустити м'ясо із залишковою кількістю ветеринарних препаратів, антибіотиків і гормонів. Такий підхід дає надію споживачеві сподіватися на якісну продукцію.

Але є й зворотний бік медалі. На десятках, якщо не сотнях підприємств країни, причетних до виготовлення ковбас і сосисок, на думку експертів, які здійснюють перевірки, здоров'я споживача аж ніяк не на першому місці. Саме тому м'ясопродукти залишаються найнебезпечнішими після риби продовольчими товарами. Про це — у наступних наших публікаціях.

Валерій ДРУЖЕНКО.

У Черкасах рятувальники ліквідували біля Свято–Михайлівського кафедрального собору два осередки розлитої ртуті вагою 9 кілограмів. Спецпідрозділи МВС та СБУ розслідують надзвичайну подію, *інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО*

Тарифи на житлово–комунальні послуги зможуть досягнути економічно обґрунтованого рівня через чотири роки, заявив учора міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово–комунального господарства України Анатолій БЛИЗНЮК, *повідомляє Урядовий портал*

Урок фізкультури чи фізичне безкультур'я?

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

В Європі зайва вага зафіксована у 14 мільйонів молодих людей, серед яких три мільйони — діти. До чого ведуть, зрозуміють ті, хто стежить за акцією газети про уроки фізкультури. Ожиріння — біда любителів бутербродів і малорухливих. Я з жахом уявляю своїх онуків, яким, у разі повної оптимізації шкільної мережі, світитиме їздити до освітніх округів (опорних шкіл) автобусами і харчуватися «гарячими собаками». До цього йдемо семимильними кроками: замість збільшення фізичного навантаження, ми створюємо для школярів дедалі комфортніші умови для ожиріння.

Модно бути здоровим і сильним

«У багатьох країнах тривалість уроків за десять останніх років скоротилася з 121-ї до 109 хвилин щотижня, а сидіння за ПК чи ТВ сягає в середньому п'ять годин на день», — ділиться Сергій Дружків із Макіївки. — Я часто спілкуюся з учителями фізкультури і стверджую: одиниці з них ведуть секції після занять, ще менше можуть дозволити собі поганяти м'яча з дітьми чи взяти участь у змаганнях».

Вичитав, що навіть нинішні нормативи здаден виконати лише кожен 20-й учень. Не дивно, що в перший клас уже хворими приходять 85 відсотків дітей. П'ятикласник має влучити в баскетбольний щит,

а він навіть докинути м'яча до нього не може. Пам'ятаю, стометрівку долав за 13,3 секунди, нинішня норма — 14,6. «А хіба може стрибнути на таку відстань, що і я, мій однокласник Ігор, якщо мій зріст — 165, а його — 150?» — логічно запитує знайомий десятикласник.

«Дорікаємо лікарям: формально ставляться до медоглядів. А вчитель хто? Наставник чи солдафон? Замість піонерських «Рівняйся! Струнко!» перед уроком він повинен спитати про самопочуття, а медсестра зміряти тиск», — вважає педіатр Микола Петрович із Носівки, що на Чернігівщині. — Та й батьки зобов'язані більше дбати про здоров'я

своїх чад. Тільки не купуючи довідки про хронічні хвороби, а залучаючи їх до спорту...».

Важко з цим не погодитися, бо з таким ставленням до уроків фізкультури їх з часом скасують і введуть заняття з реабілітації. До речі, відповідних фахівців для їх проведення в достатній кількості готують у столичному університеті ім. Драгоманова та в інших закладах.

Опитування

«Голос України» в рамках акції розмістив на газетному сайті запитання і отримав досить несподівані результати.

Чи потрібні, на вашу

думку, уроки фізкультури в школі? «Так» — відповіли 612 опитаних, «ні» — 89.

Чи потрібно відмінити оцінки з фізкультури в 1–4, 5–9 класах? «Так» — 209, «ні» — 150.

Чи подобається урок фізкультури вашій дитині? «Так» — 176, «ні» — 72.

Чи подобається, як проводить заняття з фізкультури вчитель вашої дитини? «Так» — 155, «ні» — 163.

Гадаю, відповіді респондентів не потребують коментарів, утім зазначу: уроки фізкультури в школі потрібні, але, вочевидь, — кардинально змінені: максимально насичені рухами, цікаві,

продуктивні. І проводити їх треба не на асфальті. І спортінвентар має бути — не один м'яч від Суркіса на клас...

Але «пупом землі» був і залишається Вчитель. Той, що від Бога, і скалку використає так,

А ЯК У НИХ

— У Росії є школи, де заняття проводять за спеціалізованими видами спорту, які обирають самі учні.

— У Новій Зеландії в початковій школі, що триває вісім років, старанність учнів оцінюють за охочувальними сертифікатами.

— У США пріоритет — спорту. Там немає спецмедгруп, діти з обмеженими можливостями займаються разом зі здоровими.

що діти вищатимуть на заняттях від задоволення, а кому не дано — не допоможе й олімпійська база.

Я був шокований, почувши від директора дев'ятирічки на Тернопільщині, що протягом чотирьох років навчання в класі її доньки практично не було фізкультури. «Я не мирилася, постійно говорила учительці про це неподобство — як з гусака вода. Довелося вдома вправами та працею на городі компенсувати втрачене дитиною», — зізнається педагог.

В країні живуть віднедавна за лозунгом «Нумо більше рухатися!». На десять років виділено із державної казни 10 млрд. доларів.

Українці можуть відродити моду на здоров'я і силу. А порушувати проблему про скасування фізпідготовки у школі, нормативів і оцінок — значить, змиритися з деградацією нації, бути її недругом.

Іван ІЛІЯШ.
Фотоетюд Олександра КЛИМЕНКА.

Били доти, доки не написав боргової розписки

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Криміналізація суспільства й тотальна юридична передбачуваність супроводжують українців останнім часом скрізь. І не треба бути експертом у галузі справедливості чи проводити соціальні дослідження на тему: «Як часто вам доводилося сумніватися у верховенстві права в окремо взятому місті чи державі в цілому?», щоб з'явилися підстави для розчарувань. Суспільство давно вже зневірене, налякане і децю зачерствіле від тих доз беззаконня, що вливаються повсякчас і всюди. Кожному, якщо не самому, то якимось опосередковано через сумний досвід родичів, друзів, знайомих, доводилося стикатися з безкарністю тих, хто зазіхнув на чийсь майно, здоров'я чи навіть життя, але не поніс за те покарання. Тож запозичена десь колись приказка «З дужим не борись, із багатим не судись» давно вже адаптувалася до української ментальності і нікого не вражає власною абсурдністю.

Щоб сказане вище не скидалося на звичайне бурчання невдоволеної чимось людини, наводжу конкретний приклад того, як легко правда може загрузти в беззаконні. До нас у редакцію звернулися люди з купою підтверджувальних документів, що свідчили про незрозумілі речі навколо конкретного випадку з кримінальним відтінком. Із наданих паперів вимальовувалася вся картина. 20 серпня нинішнього року близько першої години ночі невідомі (на той час) особи примусували киянина О. В. Попова написати розписку, що він винен громадянину А. (ім'я в інтересах слідства не розголошується) ні мало ні багато — 150 тисяч доларів США. Оскільки чоловік ніколи ні в кого такої суми не позичав, відповідно, й зізнаватися ні в чому не бажав. Візитери вивезли його до Вишгородського району і, виявивши неабияку наполегливість (яку згодом засвідчили медексперти і який без сліз на очах не можуть згадувати рідні постраждалого), переконали чо-

ловіка в «доцільності» написання боргової розписки.

Найперше, що зробив постраждалий після примусової «прогулянки» нічним Києвом, — написав відповідну заяву до СВ Подільського РУ ГУ МВС України в м. Києві, де виклав усю інформацію про побиття його кількома «в масках», про їхні вимоги й написання ним боргової розписки. Після цього там порушили кримінальну справу й О. В. Попова визнали потерпілим. Правоохоронці спрацювали митте-

во, швидко вийшли на слід підозрюваних і після проведення низки оперативних заходів 6 листопада затримали організатора злочину, громадянина А.

Зважаючи на те, що злочин, у вчиненні якого обвинувачуються нічні візитери разом з їхнім організатором, є тяжким, пов'язаним із застосуванням насильства до особи та незаконним позбавленням волі, покарання за який передбачено законом на термін від п'яти до десяти років, слідчий підготував подання

нити тиск на свідків, перешкоджати встановленню істини у справі, вирішив не брати А. під варту, обравши запобіжний захід у вигляді застави. Як мінімум, дивним видається те, що інші члени вероучасників нападу й вимагання розписки, котрі були безпосередніми виконавцями, такі перебувають під вартою (значить, вони — небезпечні для суспільства).

Родина О. В. Попова живе в стані постійного страху й тривоги.

Ще до нападу протягом декількох місяців їм надходили постійні погрози.

У постанові про порушення кримінальної справи та прийняття її до провадження, виданій старшим слідчим СВ Подільського РУ ГУ МВС України в м. Києві капітаном міліції А. В. Вишневським, зокрема, йдеться: «Приводом до порушення є заява Попова О. В., а підставою — достатні дані, які вказують на наявність ознак злочину, передбаченого ст. 189 КК України». З огляду на вчинок, на який А. зважився заради легкої наживи, важко назвати його адекватним, а дії прокурора зрозумілими... Адже не відомо, на що здатен А., перебуваючи нині поряд із тим, на чий здоров'я та майно зазіхав.

І продовжує зазіхати. Днями стало відомо, що підсудний А. за борговою розпискою, яку отримав незаконним шляхом, подав позов до одного з Олександрійських судів, що в Кіровоградській області, про притягнення до відповідальності свого «боржника» та накладення арешту на все його майно. 18 листопада вже й перше судове засідання відбулося. Щоправда відповідача О. В. Попова на нього не було, оскільки він і про позов, і про суд дізнався постфактум і не від судових приставів, а з засобів масової інформації, й тому туди зміг з'явитися лише його ад-

вокат. Цікаво, розписку — по суті, основний речовий доказ — позивачеві А. теж видали «під заставу»?

Словом, у цій справі, як у справжньому детективі, багато заплутаного й незрозумілого. Скажімо, на чієм боці у даному випадку прокуратура, що покликана наглядати за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних із обмеженням особистої свободи громадян? Чому різні запобіжні заходи обрано для людей, які вчинили одні й ті само дії? Як проводиться судове слідство у цій справі, якщо підсудний нині перебуває за 350 кілометрів від Києва? І останнє — найістотніше — чи були б прокурори такими поблажливими, коли б напали не на добродія Попова, а на когось із їхніх близьких?

Звісно, кранку в цій справі поставить суд (уточнюю, тепер уже — суди), і не виключено, що ті, хто порушив закон, понесуть покарання, а родина потерпілого, як мінімум, зітхне із полегшенням. Однак поки що пересічні громадяни, котрі чули про цю справу, лише махають рукою, мовляв, чи ви не знаєте наше правосуддя...

Лариса РОМАНЮК.
Кіровоград.

Мал. Олександра МОНАСТІРСЬКОГО.

Давньоруські Ромео та Джульєтта, або Звідки взялася Салтикова Дівиця

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Українські села та містечка часом мають такі назви, що хочеться дізнатися легенди їх створення. Так, у різних куточках країни можна зустріти Кохане, Доброгощу, Пушкарі, Потеряйки Горові, Чертіж, Філіопіль, Твердохліби, Куцуруб, Івано-Яризівку. За кожною з цих місцин — ціла історія! Одна з таких назв виявилася настільки незвичною, що стала причиною моєї мандрівки і цього матеріалу. Тож вирушаймо до села Салтикова Дівиця на Чернігівщину!

За документами першої половини XVII століття, у Чернігові був чашник (це досить високий чин при дворі) Салтик. Йому польський король надав у володіння Стольне. Може, то він заснував і на Куликівщині поблизу озера Дівиця власний хутірець, з якого потім виросло село?

— А про це є цікава легенда, — розповів заступник голови райдержадміністрації з гуманітарних та політико-правових питань Володимир Повозник, з яким ми побували разом у селі. — Ніби був князь Салтик, а у нього — дочка-красуня. У ті часи були міжусобні протистояння між впливовими родинами дрібних князівств. Салтик ворогував з князем Синьком. А їхні діти, попри батьківський конфлікт, покохали одне одного. Якось Салтик послав своїх воїнів, щоб вони вбили супротивника. Відбулася битва. Багато людей загинуло. І ось тоді до дочки Салтика звернувся син

Синьока: «Я хочу просити у твого батька твоєї руки». З ним було ще два воїни. Дівчина згодилася провести коханого до батька. Але вона й не підозрювала, що батько Синьок за сином вислав услід сотню воїнів. Пробравшись підступно до Салтика, вони вбили князя. У відчаї дівчина побігла до озера і втопилася. Відтоді озеро називається Дівиця. А село — Салтикова Дівиця.

Отець Ростислав Савчук, який уже 25 років править у Свято-Миколаївській церкві, знає ще одну легенду: ніби у давні часи на місці озера Дівиці стояли церква і село. Але одного дня все пішло під воду. «Там, де стояла церква, тепер така глибочінь, що й до дна не можна дістати», — каже він.

Кажуть, село тричі було знищене. Спочатку за князів. Потім під час монголо-татарської навали. Є цьому й археологічні підтвердження. Останнього разу фортецю у Салтиковій Дівиці брали

1664 року вояки польського короля Яна Казимира.

«...І пришовши до Солтиковой Дівиці, над Десною рікою, которая не хотіла ся здати и поклонити, приступом доставали, где немало жолнірской піхоти легло, килка днів достаючи, — читаємо у літописі Самовидця. — А же напотою люде в осаді сидячіе видят, же трудно выдержати, бо юже місто доставали, тилко в самом замочку, — просили о милосердія. А любо обещали показати над ними милость, еднак же не держали: бо упавши в замок, многих постинали, а иных в полон татаре побрали і внівец обернули».

Але і після цього Салтикова Дівиця відродилася! Вона постала, шоправда, на новому місці.

Гордість села — мурована церква, збудована 1905 року. Її у 1938 році закрили, партійці поруйнували купол. А з 1941-го вона діє й дотепер. Завдяки спонсорам за останні роки поновлені куполи, привезено із Почаєва позолочений іконостас. Церковне приміщення красиво розписане сюжетами на релігійні теми. Отець Ростислав щодня молиться за краян, щоб їм Бог помагав у житті.

Сільський голова Микола Губський показав нам біля красивої Свято-Миколаївської церкви пам'ятник загибим козакам

героям, мужнім оборонцям фортеці (на знімку).

— Наше село — сотенне, — розповів він. — Тож ми вирішили відродити у селі козацтво. Оце за кошти козаків і зробили цей пам'ятник. На Покрову тут відбувається молебен.

Ще не дуже багато людей записалося у сотню, але головне, що вони вже є і зробили

корисну справу. М. Губський, до речі, є прямим нащадком козака Федора Губського, записаного у реєстрі Салтиково-Дівицької сотні 1649 року. Тож йому, як не крути, а без козакування поновому у селі не обійтися!

Сподіваємося, що відродження духовних традицій тут допоможе громаді у вирішенні буденних і небуденних справ.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Куликівський район
Чернігівської області.

Фото автора.

«Лікарі» з Червоної книги Дельфінотерапія — комерція чи панацея...

ПРОДОВЖУЮЧИ ТЕМУ

Сьогодні дельфінарії у нашій країні — таке ж звичне розважальне явище, як, скажімо, цирк. Одеса, Київ, Донецьк, Харків, Бердянськ, Севастополь, Євпаторія та інші міста (у Криму — навіть маленькі селища) за останні роки обзавелись басейнами і вольєрами для морських ссавців. Там афаліни (а задіяний переважно цей вид) досхочу тішать і малого, і старого своєю вправністю та кмітливостю. А ще ці розумні тварини, як відомо, наділені даром цілительства. Тому дельфінотерапія з кожним роком набирає обертів і посідає чільне місце серед поширених методик медико-психологічної реабілітації і корекції.

Утім, не всі фахівці

близькі до її беззапечного визнання як такої собі панацеї. Серед них, приміром, провідний вітчизняний дельфінолог, голова наукового комітету АС-СОВАМС (міжнародної угоди зі збереження китоподібних Чорного та Середземного морів і прилеглої акваторії Атлантичного океану), кандидат медичних наук сімферополець **Олексій БІРКУН (на знімку).**

— Доречніше це називати плавання із дельфінами, уникаючи при цьому терміну терапія, — пояснює мені Олексій Олексійович. — Тому що це парамедичний метод. Наукових досліджень з цього приводу небагато. Але вони показують, що користь, яку хтось от-

римує від спілкування з дельфінами, на тому само рівні методів психотерапії, коли використовується спілкування з іншими тваринами (скажімо, кіньми, котами, собаками). Утім, я не критикую цей метод. Просто констатую, що це сфера комерційної діяльності, яка має право на існування, бо не суперечить закону.

Одначе, перш ніж відважитися на таке лікувальне плавання, потрібно добре розуміти й усі очевидні виклики. За словами медика, «спільна» вода значною мірою інфікується кишковою мікрофлорою дельфінів (памперсів же вони не мають). Окрім того, афаліна сильна і досить масивна тварина — понад два центнери ваги. Ударом хвоста може запросто покалічити. Можуть бути й укуси. Ясна річ, до дельфінаріїв підбирають тварин спокійних, проте вони, як і люди, мають різні темпераменти і приховані риси характеру. Якийсь зовнішній фактор може викликати у них непередбачуваний за наслідками стрес. Відомі випадки, коли добрі та врівноважені до того тварини кидались на своїх тренерів, серйозно травмували їх. Особливо це важливо враховувати, коли справа стосується дітей — надто тих, хто й так має серйозні розлади розвитку. Для деяких діток спілкування з дельфіном справді цікаве, може викликати

відчутне покращення здоров'я, але трапляється й зворотній ефект. Декілька років тому на одній міжнародній науковій конференції, як розповів Олексій Біркун, він був присутній на показі документального фільму про так звану дельфінотерапію. Неприпустиме видовище: аутичну дитину проти її волі кинули у басейн із дельфінами. Мій співрозмовник на знак протесту покинув залу, незважаючи на те, що виступав модератором того солідного форуму.

Олексій Біркун, до слова, медик у третьому коліні (його батьки — відомі професори Кримського медуніверситету), майже три десятиріччя опікується чорноморськими дельфінами, що занесені до міжнародної та національної Червоної книги. Цікаво, що певною мірою пере kwalіфікувався із патологоанатома на дельфінолога його спонукали... військові.

— Тоді, наприкінці 1981 року, я працював у цивільному науковому дослідному інституті, — згадує сімферополець. — Так вийшло, що залишився без роботи. Натомість мені запропонували перейти до Кримського медінституту, де саме отримали цікаве прикладне замовлення. Це була так звана закрита науково-дослідна робота на замовлення військового відомства. На той час дослідження військових з дельфінами океанаріума у Козачій бухті бу-

ли досить ефективними: вони навчали тварин виконувати спеціальні завдання. Приїжджали фахівці з Ленінграда, Москви, генштабу. Коротше кажучи, унікальних дельфінів потрібно було представляти державним комісіям, а тут — украй небажана їхня висока смертність.

З'ясувалось, що причина смерті службових дельфінів — інфекційні хвороби. Вони ж виникали через умови утримання, а саме — забруднення акваторії. Тому були запропоновані схеми медикаментозної профілактики, зокрема антибіотиками та імуномодуляторами. Смертність серед тварин впала з 70% до 2%.

Відтоді Олексій Біркун передметно сконцентрувався на життєвих проблемах морських істот у природних умовах.

Причому не лише рідного чорноморського, а й середземноморського регіонів. Побував у багатьох міжнародних морських експедиціях із моніторингу. Зібраний багатий матеріал ліг в основу вичерпного наукового дослідження «Збереження китів, дельфінів і морських свиней у Середземному і Чорному морях», яке торік у співавторстві з італійським колегою вийшло окремою книгою. До слова, передмову до неї написав сам принц Монако Альбер II.

Василь РОМАНІВ.

АР Крим.
Фото з власного архіву
О. БІРКУНА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...із Прикарпаття

вивозять

останні пестициди

Прикарпаття уже через кілька днів повністю звільниться від непридатних до використання агрохімікатів. Про це повідомив перший заступник голови Івано-Франківської ОДА Василь Плавюк. Останні 23 тонни пестицидів, які містяться на території Долинського і Рогатинського районів, вивезуть з області 12—13 грудня. За словами посадовця, тоді область приєднається до перших шести областей України, вілних від небезпечних агрохімікатів.

Нагадаємо, що із Прикарпаття цьогогоріч уже вивезено 191 тону небезпечних агрохімікатів. Вони зберігалися на території шести районів області. Для їх вивезення та утилізації з Державного фонду охорони навоколишнього природного середовища виділено 4,3 мільйона гривень.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

...Відкрили амбулаторію сімейної медицини

У мікрорайоні Рясне-2 для восьми тисяч мешканців у житловому будинку на першому поверсі облаштували амбулаторію сімейної медицини. Приміщення міська влада взяла в оренду і платить щомісяця 15 тисяч гривень.

В амбулаторії працюють маніпуляційний, фізіотерапевтичний кабінети, денний стаціонар на два ліжка. Створено 17 робочих місць.

Місто в мікрорайоні Рясне-2 не мало своїх приміщень. Виявилося, економічно вигідніше взяти площі в оренду. На облаштування амбулаторії витратили 100 тисяч гривень, окрім того, придбали інвентар на 77 тисяч гривень.

У Львові сімейною медициною охоплено 70 відсотків мешканців. Міське управління охорони здоров'я пішло шляхом створення відокремлених структурних підрозділів ближче до житлових масивів. Незабаром відділення сімейної медицини з'являться на вулицях Рапопорта і Мушака.

Богдан КУШНІР.

Львів.

...медаль одержала в 101 рік

На 102-му році життя мешканка міста Антрацита Анастасія Михайлівна Денікіна отримала медаль «Мати-героїня». Це друга така нагорода довгожительки, а першу їй вручили ще за радянських часів. Анастасія Михайлівна виховала п'ятьох дітей, а сьогодні в неї десять онуків і двадцять правнуків. Згадуючи прожиті роки, вона зізналася, що найважчим періодом у її життя була війна. Дітей виховувала в строгості, вимагала від них, щоб до всіх людей ставилися з повагою й чесно працювали. Сама Анастасія Денікіна багато років трудилася на шахті, відновлювала зруйноване господарство після Великої Вітчизняної. За її словами, «працювала скрізь, куди посилали», де потрібні були роботящі руки. У її житті було хороше і погане, бідність і труднощі. «Але я все пережила», — каже Анастасія Михайлівна.

Алла АНТИПОВА.

...не хотіли розповісти, з чого масло й сир

Житомирське обласне територіальне відділення Антимоніопольного комітету України оштрафувало ТОВ «Андрушівський маслосирзавод» на 30 тисяч гривень за порушення конкурентного законодавства. Причина в тому, що це підприємство на звернення голови відділення надало інформацію не в повному обсязі. Дії маслосирзаводу, як зазначається в повідомленні прес-служби територіального відділення АМКУ, перешкодили якісному дослідженню ринку сировини тваринного походження і продукції її переробки, виконанню повноважень, покладених законодавством на органи Антимоніопольного комітету України. ТОВ визнано порушником і зобов'язалося сплатити штраф.

Олексій КАВУН.

Не скасують, а збільшать!

Бачила по телебаченню сюжет, в якому стверджували, що можуть скасувати допомогу при народженні дитини і тепер соціальні інспектори «оцінюватимуть», потребує мати державної допомоги чи ні. Чи правда це?

Олена ОКУНЕВА
(запитання надійшло електронною поштою).

Прес-служба Міністерства соціальної політики України повідомила, що соціальна допомога сім'ям з дітьми в жодному разі не буде обмежена в 2012 році та ніяк не пов'язана з роботою соціальних інспекторів:

— У 2012 році соціальні гарантії для сімей, в яких народилися діти, а також для одиноких матерів, дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування, для дітей-інвалідів та малозабезпечених сімей будуть підвищені протягом року 4 рази. Жодних обмежень чи призупинення виплат державних допомог не передбачається.

На зазначені цілі у проекті державного бюджету на наступний рік передбачено 30,2 млрд. грн., що на 3,8 млрд. грн. більше, ніж 2011-го. Крім того, кожній малозабезпеченій сім'ї на дитину від 3 до 13 років виплачуватиметься додаткова допомога у розмірі 120 гривень, а від 13 до 18 років — 230 гривень. До 2014 року ці доплати поступово зростуть відповідно до 250 та 500 гривень.

Жодним чином виплати при народженні та з догляду за дитиною до 3 років, на дітей одиноким матерям, виплати

при усиновленні та опікунстві, дітям-інвалідам не пов'язані з перевірками, що проводяться соціальними інспекторами щодо майнового стану одержувачів допомоги.

Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

За особливі заслуги — 188 гривень

У мене два ордени — «Знак Пошани» та Трудової Слави. Тож маю право і на надбавку до пенсії за особливі заслуги. А мені нараховують навіть менш як двісті гривень. Чи правомірно це?

Степан БОНДАРЕНКО.

Лебедин
Шполянського району
Черкаської області.

Відповідає начальник головного управління Пенсійного фонду України в Черкаській області В. БАГРІЙЧУК:

«Шановний Степане Полікарповичу! На ваше звернення до редакції газети «Голос України» щодо розміру пенсії за особливі заслуги перед Україною повідомляємо... Відповідно до статті 1 Закону «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» зазначені пенсії встановлюються громадянам, які мають значні заслуги у сфері державної, громадської або господарської діяльності, досягнення в галузі науки, культури, освіти, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, зокрема:

- особам, відзначеним державними преміями або почесним званням України, Союзу РСР та Української РСР «заслужений»;

- нагородженим одним із орденів України або Союзу РСР, грамотою або Почесною гра-

мотою Президії Верховної Ради Української РСР;

- а також особам, яким до 1 січня 1992 року було встановлено персональні пенсії союзного чи республіканського значення в розмірі від 20% до 25% прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, що втратили працездатність.

Рішенням Комісії зі встановлення пенсій за особливі заслуги перед Україною при Кабінеті Міністрів від 8 листопада 2002 року (протокол №1400) затверджена Схема визначення розмірів надбавок залежно від наявних заслуг відповідно до Закону «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною». Згідно зі схемою особам, нагородженим у мирний час двома орденами, встановлюється надбавка за особливі заслуги в розмірі 24%

прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність.

На розгляд комісії зі встановлення пенсій за особливі заслуги перед Україною при Черкаській облдержадміністрації вами були надані копії орденських книжок про нагородження вас орденами «Знак Пошани» (1971 р.) та Трудової Слави III ступеня (1977 р.). Тому рішенням комісії (протокол № 13 від 21.04.2003) вам встановлена і виплачується пенсія за особливі заслуги у розмірі 24% від прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. З 1 жовтня 2011 року це 188,16 грн. (784x24%=188,16). Отже, розмір пенсії за особливі заслуги визначено згідно з чинним законодавством».

Репродуктивне здоров'я: якщо мрієте про внуків, розкажіть про нього дітям!

Коли здоров'я є, про нього не згадують. Про репродуктивне здоров'я нації нині говорять постійно, навіть на найвищому рівні, — отже, проблема є! Поясніть, будь ласка, що входить у це поняття? В яких показниках його «обчислюють»? Що впливає на репродуктивне здоров'я окремої людини, а також нації?

Олеся МІРОШНИЧЕНКО.

Київ.

Відповісти на це запитання погодились співробітники лабораторії генетичної епідеміології ДУ «Інститут гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва АМН України» Ольга ТИМЧЕНКО (професор, завідувачка лабораторії) та Галина КАЧКО (н. с.):

— Кількість жителів безперервно скорочується. Від 1992 року населення зменшилося на 12 %. Найбільше непокоїть стан репродуктивного здоров'я, яке є невід'ємною складовою частиною здоров'я всієї нації і має стратегічне значення для розвитку суспільства.

Репродуктивне здоров'я — не тільки відсутність захворювань у репродуктивній системі, її функцій та процесів; це стан повного фізичного, психічного та соціального благополуччя.

За основні показники вважають величини народжуваності, захворюваності та поширеності хвороб, середньої тривалості очікуваного життя,

показник материнської смертності.

Що впливає на репродуктивне здоров'я?

- Спадкова схильність до виникнення хвороб, шкідливі звички (тютюнокуріння, вживання алкоголю, наркотиків);

- Повноцінне харчування і його режим, що має повністю забезпечувати надходження поживних речовин до організму, зокрема і для репродукції.

- Соціально-економічні чинники: рівень освіти, матеріальна забезпеченість сім'ї, доступність та якість медичного обслуговування.

- Стреси та екологія.

Чим зумовлені проблеми?

- недостатньою увагою до ролі інституту сім'ї, збереження традиційної культури взаємин у сім'ї;

- незадовільним соціальним станом громадян і недостатньою правовою захищеністю у сфері праці, відсутністю належного контролю за дотриманням норм охорони праці та техніки безпеки;

- дискримінацією жінок, особливо у сфері приватної підприємницької діяльності, що витісняє їх у низькооплачувані галузі або змушує шукати роботу в тіньовому секторі економіки чи за кордоном;

- недостатнім рівнем підготовки спеціалістів і незадовільним оснащенням сучасним високотехнологічним обладнанням закладів охорони здоров'я;

- незадовільним станом здоров'я вагітних жінок, що спричиняє ускладнення під час пологів і впливає на рівень захворюваності малюків і дитячої інвалідності. Втрати від невиношування вагітності щороку становлять 36—40 тис. ненароджених;

- високим рівнем штучного переривання вагітності за бажанням жінки (19,1 на 1000 жінок репродуктивного віку), що впливає на перелік наступної вагітності та пологів;

- незадовільним ста-

- високим рівнем смертності матерів та малюків, пов'язаним з недостатньою поінформованістю населення про здоровий спосіб життя, відповідальну ставату поведінку, планування сім'ї, сучасні стандарти профілактики, діагностики та лікування хвороб репродуктивної системи;

- недостатнім рівнем підготовки спеціалістів і незадовільним оснащенням сучасним високотехнологічним обладнанням закладів охорони здоров'я;

- незадовільним станом здоров'я вагітних жінок, що спричиняє ускладнення під час пологів і впливає на рівень захворюваності малюків і дитячої інвалідності. Втрати від невиношування вагітності щороку становлять 36—40 тис. ненароджених;

- високим рівнем штучного переривання вагітності за бажанням жінки (19,1 на 1000 жінок репродуктивного віку), що впливає на перелік наступної вагітності та пологів;

- незадовільним ста-

ном здоров'я підлітків, негативний вплив на яких має поширення порнографії, пропаганда сексуального насильства, реклама шкідливих звичок;

- високим рівнем безпліддя українських сімей, яке теж можна зарахувати до прямих репродуктивних втрат;

- онкологічними захворюваннями репродуктивних органів...

Вагома причина проблем із репродукцією — інфекційні хвороби, що передаються статевим шляхом. Саме вони нерідко спричиняють безпліддя, невиношування вагітності, онкологію репродуктивної системи, а також інфікування плода з тяжкими наслідками і навіть вадами розвитку.

У зв'язку з високими темпами поширення ВІЛ-інфекції особливой важливості набуває проблема ВІЛ-інфікованих вагітних жінок, а отже — збільшення ВІЛ-інфікованих дітей.

Сумна ситуація, що склалася нині, змушує шукати шляхи для її поліпшення. В нашій державі є організаційна основа для впровадження в практику політики розвитку здоров'я. Це, насамперед, розгалужена мережа центрів здоров'я, основне завдання яких і полягає у санітар-

ній просвіті населення, формуванні в нього навичок здорового способу життя. На сьогодні вони повною мірою своєї функції не виконують. А досвід розвинених країн свідчить, що роз'яснення населенню основ сприяння здоров'ю і гігієнічна освіта можуть значно покращити ситуацію.

Протягом останніх років на державному рівні діє національна програма «Репродуктивне здоров'я нації». Позитивні зміни у цій сфері є. Підвищився рівень обізнаності населення щодо здорового способу життя, безпечної статевої поведінки, відповідального батьківства, методів профілактики незапланованої вагітності.

Спостерігається тенденція до зменшення кількості абортів, зниження рівня материнської та дитячої смертності. Однак ці показники залишаються високими і значно вищі за середньоєвропейські.

Наше здоров'я, як не дивно, лише на 20 % залежить від генетичної складової. Тоді як майже 50 % зумовлює спосіб життя. Отже, підкреслюємо, саме людина відповідальна за збереження здоров'я особистого і своїх нащадків.

Обіцяють, що дорога буде вже наступного року

ВИ ЗВЕРТАЛИСЯ...

До редакції звернулася С. Сафоник — жителька села Сварині, що на Рівненщині. Її обуренню з приводу того, що через байдужість місцевої влади ніяк не можуть привести в належний стан дорогу по вулиці Ленінській, не було меж. Лист було надіслано до Рівненської облдержадміністрації.

Відповів редакції заступник голови облдержадміністрації Володимир НОВАК:

«Звернення Сафоник С. щодо будівництва дороги по вул. Ленінській розглянуто в облдержадміністрації спільно з Володимирською райдержадміністрацією.

трацією. За результатами розгляду повідомляємо, що перелік доріг, ремонт яких проводиться за рахунок коштів державного і обласного бюджетів, формувався за пропозиціями сільських і селищних рад. У пропозиції Городецької сільської ради, до складу якої входить село Сварині, вимоги щодо ремонту дороги по вищезазначеній вулиці не було.

Голові Городецької сільської ради Кузьмич Л. рекомендовано виготовити кошторисну документацію на ремонт дороги по вул. Ленінській у с. Сварині. При формуванні переліку об'єктів ремонту вулиць комунальної власності за рахунок коштів державного і обласного бюджетів на 2012 рік прохання заявників буде враховане».

Шахіст — не геймер

ХТО ТАКІ...

Геймери — 1) гравці в комп'ютерні ігри; 2) фанати комп'ютерних ігор, що живуть у віртуальній реальності значну частину свого часу й уникають активних контактів з навколишнім світом; 3) члени відповідних об'єднань — геймерських клубів, кланів, мережевих співтовариств.

До геймерів навряд чи можна зарахувати тих, хто захоплюється комп'ютерними іграми, які є аналогами (не плутати із симу-

ляторами) некомп'ютерних ігор. Таких як шахи, карточні, настільні ігри. Шахіст не стає геймером тільки тому, що грає в шахи з комп'ютером. Не є геймерами й гравці віртуальних казино.

Найбільшою мірою поняття «геймери» стосується тих, хто займається комп'ютерними іграми на професійній, комерційній основі — кіберспортсменів, прогеймерів. Їх можна більш-менш доволно розділити на «професійні групи»: РПГ-шники (ролевики), стратеги, симуляторщики

та інші. А також відповідно до прихильності якійсь конкретній грі: думери, квакери, конструктори, фаллаутери, вовери, лінейджери тощо.

Словник молодіжного сленгу.

Ліквідатор

БАТ "Європейський банк розвитку та заощаджень" повідомляє про продаж на аукціоні нерухомого майна банку, що належить БАТ "ЄБРЗ" на праві власності та знаходиться за адресою: Автономна Республіка Крим, м. Керч, вул. Леніна, 37, а саме: **Лот №1** Нежитлова будівля загальною площею 677,4 м. кв., що розташована за адресою: АР Крим, м. Керч, вул. Леніна, 37. Початкова ціна - 950 322,00 грн. без урахування ПДВ. Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів після опублікування об 11:00 за адресою: м. Київ, пр-т А. Глушкова, 1, УУТБ (павільйон № 6). Кінцевий термін прийняття заяв для участі у аукціоні - за 3 дні до початку аукціону, організатор аукціону УУТБ та БК №12 ПП "МАРВА". Гарантійні внески складають 10% від початкової ціни лоту і вносяться на р/р 260083010794 в ПАТ КБ "АКТИВ-БАНК" в м. Києві, МФО 300852, код ЄДРПОУ 33778197, ПП "МАРВА". Реєстраційний внесок складає 51,00 грн. з ПДВ і вноситься на рахунок УУТБ р/р 2600700004058 у ПАТ КБ "ПРАВЕКС-БАНК" в м. Києві, МФО 321983, код ЄДРПОУ 16470831. З питань ознайомлення з майном та за більш докладною інформацією звертатись за тел: (044) 596-93-24.

Постановою господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 24.11.2011р. у справі № 5/120/2011/5003 Суб'єкта підприємницької діяльності Балувеву Тетяну Валеріївну (21100, м. Вінниця, вул. Архітектора Артинова, 14, кв. 9, код 2485915341) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гонту Ольгу Анатоліївну (21007, м. Вінниця, вул. П.Запорожця, 46-а, кв. 11; ліцензія АГ №594797 від 08 квітня 2011 року). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 06.12.11 р. по справі № 38/5005/16078/2011 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні Приватного підприємства "АКВАТОРІЯ-М", код ЄДРПОУ 37006448, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Рогальова, буд. 20. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ігор Ростиславович, т. (056)770-27-40, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158.

Постановою господарського суду Харківської обл. від 24.11.11 р. по справі № 5023/9628/11 було визнано банкрутом ПП "ГЕЛІОС І К" (м. Харків, вул. Конєва, 10/2 - код ЄДРПОУ 32022821) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ківу Олександра Володимировича, ліцензія АВ № 482006 від 09.07.09. Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення. Заяви направляти за адресою: 61070, м. Харків, а/с 9857.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє: 07 грудня 2011 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду: учасник Фонду Публічне акціонерне товариство "Плюс Банк" змінив назву на Публічне акціонерне товариство "Ідея Банк" (свідоцтво учасника Фонду №055 від 07.12.2011). 0-800 308108; www.fg.gov.ua

Страхова компанія "БРОКБІЗНЕС" у зв'язку з викраденням полісів повідомляє про визнання недійсними нижченаведені бланки: **ОСЦПВВНТЗ: серія АА №№** 1147541, 1148360, 1148366-1148369, 3208701-3208703, спеціального знаку державного зразка: **серія АА №№** 1147541, 1148360, 1148366-1148369, 3208701-3208703.

ТОВ "Югрекламсервіс"

КОД ЄДРПОУ 30418585 (65045, м. Одеса, вул. Заславського, 10/12 кв.1) зареєстроване відповідно до Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи серія АОО № 263642 від 07.07.2003 року) сповіщає про визнання банкрутом, відповідно до Постанови про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури Господарського суду Одеської області від 29.11.2011р. , Претензії надсилати за адресою : 65032, м.Одеса, пров. Ботанічний, 6. Ліквідатор - арбітражний керуючий Ковальчук О.М., ліцензія серії АВ №499220 від 19.02.2010р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Протоколом Зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Золочівагро" (надалі - Товариство) від 04 листопада 2011 року було прийняте рішення про припинення діяльності Товариства шляхом його ліквідації. Датою реєстрації процедури припинення Товариства, є дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи - 09 листопада 2011 року. Повідомлення про припинення Товариства опубліковане в "Бюлетні державної реєстрації" №196(31) від 18 листопада 2011 року. Приймаються заяви кредиторів протягом 2-х місяців з дати реєстрації припинення юридичної особи, за адресою: 80750, Львівська обл., Золочівський р-н, с. Ясенівці.

ОГОЛОШЕННЯ

Сихівський районний суд м.Львова викликає як відповідача: Бичков"як Анатолія Станіславовича по цивільній справі №2-2505/11 за позовом БАТ "Квіти Львова" до Бичков"як А.С., треті особи Регіональне відділення Фонду державного майна України по Львівській області про визнання недійсним біржовий договір купівлі-продажу об"єкту нерухомості. Повідомляємо судовий розгляд справи призначений на 28 грудня 2011 р. на 10.00 год. Попереджаємо, що у разі неявки у судові засідання на зазначену дату, справа буде розглянута у Вашу відсутність на підставі наявних у ній доказів. Адреса суду: м. Львів, вул.Чоловського, 2 (поверх 5, кабінет 501). Суддя **Борейко С.В.**

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 28.11.2011 р. по справі № 23/5009/7253/11 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Комунального підприємства "Валентина" (72202, Запорізька обл., Веселівський р-н., смт. Веселе, вул. Олексія Кириченка, 2.), код ЄДРПОУ 22156458, р/р № 26004050518133 в ПАТ КБ "ПриватБанк" м. Запоріжжя, МФО 313399, р/р 26002279161 в АТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Київ, МФО 380805, згідно ст. 51 ЗУ "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Книшевську Тетяну Сергіївну (ліцензія АВ № 499061), 72301, м. Мелітополь, вул. Лермонтова, б. 58, кв. 4, т. (096) 7388180. Заяви кредиторів приймаються в місячний строк від дня опублікування цього оголошення на адресу ліквідатора.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної Війни,3а) постановою від 01.12.2011 року по справі 20/946/2011 визнав банкрутом Марківський комбінат комунальних підприємств (код ЄДРПОУ 03339590, юр. адреса: індекс 92400, Луганська область, Марківський район, смт. Марківка, площа Жовтнева, буд.13) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Рой Олександра Аврамовича (ліцензія серії АВ №470433 від 17.05.2010 року). Індекс 93543, Луганська область, Новоайдарський район с. Райгородка, вул. Советська, б.7. Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 17.11.2011 р. по справі № 5023/4391/11 відкриті акціонерне товариство "Ясна поляна-2" (61019, м. Харків, пр. Ілліча, 118, код ЄДРПОУ 21202087) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Цимберова Дмитра Ілліча (ліцензія серії АВ № 347104 від 06.08.07 р.; м. Харків, вул. Бакуліна, 9/13, кв. 52).

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (Держпром, 8 під'їзд, пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) від 22.11.2011 р. справа № 5023/9139/11 введено процедуру розпорядження майном ТОВ "Елласк", код ЄДРПОУ 22701341, адреса: 61120, м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, 51, кв. 483. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Безпалого С. О., ліц. АВ № 547955 від 24.12.2010, пошт. адреса: 61033, м. Харків, а/с № 7089, тел. (099) 777-07-55. Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ пл. Героїв ВВв, 3а) постановою від 14.11.2011 р, по справі № 20/876/2011 визнав банкрутом Україно - Кіпрське товариство з обмеженою відповідальністю "Трофі Електронікс" (Луганська область, смт. Станиця Луганська, вул. Чапаєва, буд. 2-б, ідентифікаційний код 21800377, інформація щодо наявних поточних рахунків в установах банків відсутня) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Бохан Олександр Сергійович (ліцензія АВ № 347253 від 17.10.07 р., адреса для кореспонденції: 91033, м. Луганськ, вул. Оборона, 24).

Управління комунальної власності Бердянської міської ради пропонує інформацію щодо вільних об'єктів комунальної власності для передачі в оренду:
- м. Бердянськ, вул. Ульянових, 21 - топочна та обладнання системи опалення для надання послуг теплопостачання;
- м. Бердянськ, вул. Волкова, 2 - котельня для теплопостачання житлового будинку;
- нежитлова будівля, розташована за адресою: м. Бердянськ, пр. Праці, 4, площею 802,10 кв.м.
Протягом 10 робочих днів після розміщення оголошення орендодавець приймає заяви про оренду відповідного майна. Адреса: 71100, м. Бердянськ, пл. І Бердянської Ради, 2.
За довідками звертатися до каб. № 58 Бердянського міськвиконкому або за тел. (06153)3-51-65,3-84-72.

Ліквідатор

БАТ "Європейський банк розвитку і заощаджень" повідомляє про продаж на аукціоні рухомого майна банку, що належить БАТ "ЄБРЗ" на праві власності та знаходиться за адресою: Автономна Республіка Крим, м. Сімферополь, вул. К. Лібкнехта, 5, а саме: **Лот №1** Автомобіль KIA CERATO 1.6i - легковий седан, колір - сірий, об'єм двигуна 1599 куб. см., VIN номер кузова Y6LFE22727L005119, рік випуску 2007, пробіг 165 551 км. Початкова ціна - 37 515 грн. без урахування ПДВ. **Лот №2** Автомобіль CHEVROLET NUBIRA NF193 - легковий седан, колір - червоний, об'єм двигуна 1796 куб. см., VIN номер кузова KLANF193E4K966492, рік випуску 2004, пробіг 151 660 км. Початкова ціна - 20 759 грн. без урахування ПДВ. **Лот №3** Автомобіль DAEWOO LANOS 1.5i TF 69Y - легковий седан, колір - сірий, об'єм двигуна 1498 куб. см., VIN номер кузова SUPTF69YD6W270409, рік випуску 2006, пробіг 247 154 км. Початкова ціна - 20 803 грн. без урахування ПДВ.

Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів після опублікування об 11:00 за адресою: м. Київ, пр-т А. Глушкова, 1, УУТБ (павільйон № 6). Кінцевий термін прийняття заяв для участі у аукціоні - за 3 дні до початку аукціону, організатор аукціону УУТБ та БК №12 ПП "МАРВА". Гарантійні внески складають 10% від початкової ціни лоту і вносяться по кожному лоту окремо на р/р 260083010794 в ПАТ КБ "АКТИВ-БАНК" в м. Києві, МФО 300852, код ЄДРПОУ 33778197, ПП "МАРВА". Реєстраційний внесок складає 51,00 грн. з ПДВ і вноситься по кожному лоту окремо на рахунок УУТБ р/р 2600700004058 у ПАТ КБ "ПРАВЕКС-БАНК" в м. Києві, МФО 321983, код ЄДРПОУ 16470831. З питань ознайомлення з майном та за більш докладною інформацією звертатись за тел: (044) 596-93-24.

Приватне акціонерне товариство "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ЛАФОРТ" (код ЄДРПОУ 25005889) повідомляє про те, що у зв'язку з втратою бланку полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії АВ №1083196, - вважати його недійсним.

Втрачені бланки договорів КАСКО №№ 05-007937, 05-007938, 05-008397, 05-008398 Управління продажів №2 м. Києва ПрАТ СТ "Іллічівське", код ЄДРПОУ 25186738, адреса: м. Київ, вул. Саксаганського,38-Б, вважати недійсними.

Повідомлення про впровадження послуги «Екстра гроші»

Цим ПрАТ «Українські радіосистеми» інформує, що для абонентів рухомого (мобільного) зв'язку передплатеної форми обслуговування, що обслуговуються на будь-яких тарифних планах, з 20.12.2011 року буде надаватися послуга «Екстра гроші». Вартість користування послугою становить 1 (одну) гривню; Тарифи вказані із урахуванням ПДВ та із урахуванням збору до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% від вартості послуг без урахування ПДВ Більш детальну інформацію можна отримати за телефонним номером 466 (для дзвінків з номерів мережі «Українські радіосистеми» - не тарифікується) та на Інтернет-сайті: www.beeline.ua.

Ухвалою Господарського суду Луганської області (91016 м.Луганськ, пл.Героїв ВВВ, 3а) від 31.10.2011 року за справою №12\87Б\2011 порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Теплове господарство "Горизонт" (м.Луганськ, провулок Богданівський,буд.24) код 37177882 та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Ухвалою Господарського суду Луганської області від 28.11.2011 року введено процедуру розпорядження майном боржника та призначено розпорядником майна боржника арбітражного керуючого Сиволюбова Максима Марковича (м.Луганськ, вул.Осипенко, 6, кв.39), ідентифікаційний номер 2952211858, ліцензія АВ № 347064. Претензії кредиторів приймаються у 30-денний строк з дня публікації цього оголошення.

Ліквідатор Тальнівського державно-кооперативного міжгосподарського будівельно-монтажного об'єднання "Райагробуд" проводить аукціон з продажу - Цілісного майнового комплексу банкрута у складі:
- цегельного заводу, придатного до використання, загальною площею більш ніж 6200 м² забудови, на земельній ділянці 8,6 га, в с. Кобриново, Тальнівського району;
- готелю-бару, загальною площею більш ніж 700 м², на земельній ділянці 7,4 га, в с. Здобуток Жовтня, Тальнівського району;
- двох виробничих баз, загальною площею більш ніж 4600 м² забудови, на земельній ділянці 4,1 га, розташованих в м. Тальне по вул. Вокзальна, 135 і 147, є можливість відновлення залізничної гілки;
- автокран, автовишка, вантажні автомобілі з причепами, верстати та обладнання. Ознайомитись з майном можна в робочий час за адресою його місцезнаходження. Початкова вартість продажу ЦМК - 2 251 195,00 грн.
Аукціон відбудеться 28.12.2011р. о 10.00 за адресою: м. Черкаси, вул. Сумгаїтська, 1 (офіс арбітражного керуючого Носань Н.С.) Бажаючим узяти участь в аукціоні, не пізніше 17 години 27.12.2011р. повинні сплатити гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової вартості ЦМК, на ліквідаційний рахунок Тальнівського ДКМ БМО "Райагробуд" № 2600025345 в АТ "Райффайзен банк Аваль" м. Київ, МФО 380805, код ЄДРПОУ 03587767 та подати письмову заяву ліквідатору про наявність бажання узяти участь в аукціоні. Крок торгів на аукціоні 10%. Телефони для довідок: (0472) 66-24-23, (095) 554-83-25.

Господарським судом Закарпатської області (м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) за заявою Хустської ОДПІ порушено провадження у справі №5008/1460/2011 про банкрутство та введено процедуру розпорядження майном комунального підприємства "Міська шляхово-експлуатаційна дільниця", Закарпатська область, Хустський район, м. Хуст, вул. Поперечна, 1, код 31859001. Введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, щодо зобов'язань боржника, строки яких настали до 24.10.2011р. Ухвалою господарського суду від 17.11.2011 року розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бахтина Віталія Віталійовича - ліцензія серія АВ № 547972 від 13.01.11 р., м. Ужгород, вул. Підградська,59; м. Ужгород, вул. Свободи, буд.50 кв.77, Закарпатської області. Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Сьогодні в Україні — мінлива хмарність, місцями сніг з дощем. Вітер південно-західний, північно-західний, 5—12 м/с. Температура вночі — від 6 градусів тепла до 2 морозу, в Карпатах — 3—8 морозу. Вдень — 1—5 тепла, на півдні — 6—9 градусів тепла.

■ **1466.** Помер Донателло, італійський скульптор епохи Відродження. ■ **1642.** Голландський мореплавець Абель Тасман став першим європейцем, що відвідав острови, відомі сьогодні як Нова Зеландія. ■ **1769.** Почалося перше концертне турне 13-річного Вольфганга Амадея Моцарта Італією. ■ **1816.** Народився Вернер фон Сіменс, німецький електротехнік, засновник компанії «Сіменс». ■ **1893.** Народився Микола Хвильовий, український прозаїк (ініціатор створення ВАПЛІТЕ). ■ **1958.** Американці запустили тварину в космос з поверненням. На борту ракети перебувала мавпа Гордо, яка провела 15 хвилин у космосі. ■ **1994.** У Массачусетському технологічному інституті відбулась перша організаційна зустріч консорціуму World Wide Web.

У НОМЕР

Донька і батько — славний дуєт

Плавання. Щецин (Польща). Чемпіонат Європи. Українці завоювали чотири медалі. 17-річна киянка Дарина Зевіна (**на знімку**), яку готує її батько і

тренер Юрій Зевін, знову порадувала українських прихильників спорту. Вона завоювала дві золоті медалі у плаванні на спині — на 100 і 200 м. На першій дистанції Дарина перемогла з результатом 56,96, а на другій — 2.02,05, що є новим рекордом єврочемпіонати.

Ще одну золоту нагороду (на дистанції 50 метрів батерфляєм — 22,70) завоював 19-річний дніпропетровець Андрій Говоров (**на знімку**). І, нарешті,

Сергій Фролов із Запоріжжя був третім на дистанції 1500 м вільним стилем — 14.35,22.

Фото з архіву «Голосу України».

Лише результати

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. **10 грудня.** «Черкаські Мавпи» — «Донецьк» 60:80 (20:23, 16:24, 15:15, 9:18). «Одеса» — «Хімік» (Южне). 93:87 (19:21, 29:19, 23:21, 22:24). «Азовмаш» (Маріуполь) — «Київ». 96:78 (29:25, 21:17, 21:23, 25:13). **11 грудня.** «Галичина» (Львів) — «Будівельник» (Київ) 65:85 (17:20, 16:21, 15:23, 17:21). «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Миколаїв» 81:72 (13:23, 17:12, 29:16, 22:21).

«Донецьк», «Азовмаш», «Будівельник» — по 12 перемог, «Дніпро» — 11, «Говерла» (Івано-Франківськ), «Одеса», «Хімік» — по 10, «Ферро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — 9, «Київ» — 8, «Черкаські Мавпи», «Миколаїв» — по 5, «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ), «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг) — по 3, «Галичина» — 2.

Теніс. Міжнародний турнір ІТФ з призовим фондом 10 000 доларів США.

Соллапурі (Індія). Фінал. **Ганна Шкудун (Україна, 2 сіяна)** — **Деніз Хазанюк (Ізраїль, 7).** 6:3, 4:6, 6:0. Для 16-річної харків'янки це перший титул у її професіональній кар'єрі.

Анталія (Туреччина). Фінал. **Вікторія Кутузова (Україна, 8)** — **Патрісія Марія Тіг (Румунія) 3:6, 6:1, 6:1.**

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У «тумані» антифутболу

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 20-й тур.

9 грудня. «Оболонь» — «Таврія». 1:3. 4 100 глядачів. Рефері — Можаровський (Львів). Голи: Мандзюк, 18 — Шиндер, 19, 37, Калиниченко, 35.

10 грудня. «Олександрія» — «Металіст». 1:3. 6 000 глядачів. Рефері — Вакс (Сімферополь). Голи: Ксьонз, 25 — Гав'єр, 22, Девич, 66, 87.

«Карпати» — «Динамо». 0:1. 32 600 глядачів. Рефері — Абдула (Харків). Гол: Ідейє, 88. Вилучено Кополовця («Карпати», 66, друге попередження).

«Дніпро» — «Чорноморець». 1:0. 8 394 глядачів. Рефері — Деревинський (Київ). Гол: Калинич, 22 (п).

«Арсенал» — «Ворскла». 2:0. 2 407 глядачів. Рефері — Мосейчук (Чернівці). Голи: Матвеев, 5 (автогол), Гоме-нук, 39.

11 грудня. «Металург» — «Зоря». 3:0. 1 000 глядачів. Рефері — Арановський (Київ). Голи: Піззеллі, 16, Траоре, 28, Дімітров, 68.

«Волинь» — «Іллічівець». 0:1. 1 700 глядачів. Рефері — Андрій Шандор (Львів). Гол: Тищенко, 40.

«Кривбас» — «Шахтар». 0:4. 25 000 глядачів. Рефері — Швецов (Одеса). Голи: Коста, 10, Мхітарян, 60, Едуардо, 84, Адріано, 90+2.

Бомбардири: Майкон («Металіст»), Ярмоленко («Динамо») — по 11 м'ячів, Ідейє («Динамо») — 10, Калинич («Дніпро») — 9, Селезньов, Адріано (обидва «Шахтар»), Гав'єр, Девич (обидва «Металіст») — по 8.

Те, що вплив стадіону на будь-який поєдинок — надто вагомий фактор, мало в кого викликає сумнів. Ті, хто побували на «Арені Львів», коли збірна України приймала національну команду Ав-